

POWIAT PŁOCKI

**Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu „Programu ochrony środowiska
w powiecie płockim na lata 2011-2015”**

Płock, czerwiec 2010

Opracowanie: Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku

09-400 Płock

ul. Stary Rynek 20

tel/fax: 24 268-37-74

e-mail: rceeplock@eko.org.pl

www: rceeplock.eko.org.pl

Spis treści

1. Wstęp	5
1.1. Podstawa prawna i cel opracowania Prognozy.....	5
1.2. Zawartość projektu Programu.....	6
1.3. Powiązania Prognozy i projektu Programu z innymi dokumentami	8
1.4. Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy oddziaływania projektu Programu.....	9
2. Stan środowiska na terenie powiatu plockiego oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektu Programu	11
2.1. Ogólna charakterystyka powiatu	11
2.2. Stan środowiska w powiecie.....	12
2.2.1. Klimat.....	12
2.2.2. Przyroda, krajobraz	13
2.2.3. Powierzchnia ziemi, surowce naturalne	14
2.2.4. Zasoby i jakość wód podziemnych	15
2.2.5. Zasoby i jakość wód powierzchniowych	16
2.2.6. Jakość powietrza	17
2.2.7. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne	18
2.2.8. Gospodarka odpadami.....	18
2.2.9. Zabytki	19
2.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Programu.....	19
3. Problemy ochrony środowiska na terenie powiatu plockiego istotne z punktu widzenia realizacji projektu Programu, w tym także na obszarach podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody	20
3.1. Zasoby przyrody, krajobraz.....	20
3.2. Jakość wód i ich zasoby.....	21
3.3. Jakość powietrza	22
3.4. Hałas	22
3.5. Pola elektromagnetyczne	22
3.6. Powierzchnia ziemi, zasoby surowców	23
3.7. Gospodarka odpadami	23
3.8. Bezpieczeństwo ekologiczne	24
3.9. Niski stopień świadomości ekologicznej społeczeństwa.....	24
3.10. Zarządzanie ochroną środowiska.....	24
3.11. Globalne programy ekologiczne	25

4. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim, istotnych z punktu widzenia projektu Programu oraz sposobów, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania Programu	25
4.1. Cele wynikające z dokumentów międzynarodowych	25
4.2. Cele wynikające z polityki unijnej	26
4.3. Cele wynikające z Polityki ekologicznej państwa.....	28
4.4. Cele wynikające z Programu Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy do 2014r.	31
4.5. Zgodność celów projektu Programu z celami polityk nadrzędnych.	35
5. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne...	35
6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem projektu Programu.....	73
6.1. Wody podziemne i powierzchniowe	73
6.2. Poprawa jakości powietrza, klimat.....	73
6.3. Ograniczenie emisji hałasu.....	74
6.4. Promieniowanie elektromagnetyczne.....	75
6.5. Ochrona zasobów surowcowych	75
6.6. Bezpieczeństwo ekologiczne mieszkańców	76
6.7. Ochrona zasobów przyrody, roślinności i zwierząt, krajobrazu	76
6.8. Ochrona gleb i powierzchni ziemi.....	77
6.9. Gospodarka odpadami	78
6.10. Ludzie, kształtowanie postaw ekologicznych	78
7. Oddziaływanie transgraniczne związane z realizacją projektu Programu	79
8. Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko projektu Programu	79
9. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie Programu	80
10. Wnioski	82
11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	84

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna i cel opracowania Prognozy

Ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zmianami) nakłada obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektów dokumentów strategicznych. Dokumentem takim jest „Program ochrony środowiska w powiecie plockim na lata 2011 – 2015”, przygotowany przez Zarząd Powiatu w Płocku w celu przedłożenia go do uchwalenia przez Radę Powiatu w Płocku. Zgodnie z w/w ustawą organ opracowujący projekt Programu — Zarząd Powiatu w Płocku — sporządza prognozę oddziaływania na środowisko, uzgadniając zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Warszawie. Organy te uzgodniły zakres i szczegółowość prognozy pismami: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie uzgodnieniem Nr RDOŚ-14-WOOS-I-DC-0713-047/10 z 18 maja 2010 roku, a Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie – opinią sanitarną ZNS-711-781-1/10.MK z 13 maja 2010r. Biorąc pod uwagę w/w stanowiska oraz obowiązek wynikający z ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - Zarząd Powiatu w Płocku zlecił Regionalnemu Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Programu ochrony środowiska w powiecie plockim na lata 2011 – 2015” zwanego dalej Programem. Prognozę wraz z projektem Programu Zarząd Powiatu w Płocku podda opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (RDOŚ), Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie (PWIS), Zarząd Województwa Mazowieckiego, a także zapewni możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Zarząd Powiatu w Płocku weźmie pod uwagę ustalenia prognozy, opinię RDOŚ, PWIS i Zarządu Województwa Mazowieckiego oraz wnioski i uwagi społeczeństwa przy ostatecznym projekcie Programu.

Celem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, zwanej dalej Prognozą, jest:

- ocena stopnia uwzględnienia celów ochrony środowiska szczebla międzynarodowego, wspólnotowego, krajowego w projekcie Programu ochrony środowiska w powiecie plockim na lata 2011 – 2015,

- ocena potencjalnych skutków środowiskowych wdrażania zapisów projektu Programu,
- przedstawienia propozycji dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu Programu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Prognoza jest dokumentem wspierającym procedurę konsultacji Programu. Wskazuje istniejące problemy ochrony środowiska, możliwe skutki negatywne i pozytywne realizacji Programu, przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu Programu.

1.2. Zawartość projektu Programu

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 ze zmianami) organ wykonawczy powiatu sporządza powiatowy program ochrony środowiska, uwzględniając wymagania art. 14 ustawy Prawo ochrony środowiska, a w szczególności:

- cele ekologiczne,
- priorytety ekologiczne,
- poziomy celów długoterminowych,
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych,
- środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno – ekonomiczne i środki finansowe.

Nadrzędnym celem działań ekorozwojowych w powiecie plockim jest „Poprawa stanu środowiska przyrodniczego i ochrona jego zasobów”. Przyjęty w „Programie ochrony środowiska województwa mazowieckiego na lata 2007 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy do 2014r.” cel nadrzędny polityki ekologicznej województwa brzmi: „ochrona walorów przyrodniczych i poprawa standardów środowiskowych” i jest zbieżny z celem założonym dla „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego”. Projekt Programu ochrony środowiska w powiecie plockim na lata 2011 – 2015 kieruje się powyżej przyjętym celem. W Programie, oprócz celu nadrzędnego, przyjęto cele główne w czterech obszarach działań oraz cele szczegółowe. Do każdego z celów przyporządkowano działania zmierzające do osiągnięcia postawionych celów oraz, często, zadania prowadzące do osiągnięcia celów. Przedstawiono to w tabeli nr 1. Program opracowany jest do 2015r., gdyż Powiat Płocki realizuje „Strategię Rozwoju Powiatu Płockiego do 2015r.”, której nadrzędnym

celem jest „Lepsza jakość życia mieszkańców poprzez wielostronny, bezpieczny i społecznie akceptowany rozwój”. Jednym z celów strategicznych tego dokumentu jest „Poprawa stanu środowiska przyrodniczego i ochrona jego zasobów”, a cele operacyjne rozwijające ten cel strategiczny, to:

- zmniejszenie zanieczyszczeń ewakuowanych do środowiska i przeciwdziałanie degradacji środowiska,
- podniesienie stanu świadomości ekologicznej społeczeństwa,
- ochrona przyrody i krajobrazu,
- racjonalne gospodarowanie środowiskiem.

Tabela Nr 1. Cele projektu Programu ochrony środowiska w powiecie plockim na lata 2011 – 2015

Cel nadrzędny wynikający ze Strategii rozwoju powiatu plockiego	Cele główne	Cele szczegółowe
Poprawa stanu środowiska przyrodniczego i ochrona jego zasobów	1. Ograniczenie emisji substancji i energii	1. Doskonalenie gospodarki odpadami 2. Ochrona powietrza 3. Ochrona przed hałasem 4. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi 5. Rozwój inwestycji służących ochronie środowiska 6. Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego
	2. Ochrona zasobów naturalnych	1. Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu 2. Ochrona zasobów wodnych 3. Ochrona powierzchni ziemi 4. Ochrona zasobów surowców naturalnych
	3. Rozwój energetyki odnawialnej	1. Rozwój produkcji energii słonecznej 2. Rozwój produkcji energii z biomasy 3. Rozwój produkcji energii wodnej 4. Rozwój produkcji energii wiatrowej 5. Rozwój produkcji energii za pomocą pomp ciepła 6. Rozwój energetyki geotermalnej
	4. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	1. Zwiększenie efektywności edukacji ekologicznej społeczeństwa 2. Zwiększenie dostępu społeczeństwa do informacji o środowisku 3. Wzrost aktywności społecznej w sprawach ochrony środowiska

Cele główne nawiązują do celów operacyjnych „Strategii rozwoju powiatu plockiego”.

1.3. Powiązania Prognozy i projektu Programu z innymi dokumentami

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu „Programu ochrony środowiska w powiecie plockim na lata 2011 – 2015” wykonano, wykorzystując niżej wymienione materiały sporządzone na poziomie: międzynarodowym, unijnym, krajowym, wojewódzkim i powiatowym:

- Globalny Program Działań Agenda 21, www.unic.un.org.pl,
- Szósty Program Działań Unii Europejskiej na Rzecz Środowiska: Nasza Przyszłość, Nasz Wybór, www.europa.eu,
- „Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, uchwalona przez Sejm RP 22 maja 2009r.,
- Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej, www.mos.gov.pl,
- „Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007-2015”, przyjęta przez Radę Ministrów 29 listopada 2006r.,
- „Narodowa Strategia Spójności (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia) 2007-2013”, przyjęta przez Radę Ministrów 2 sierpnia 2006r.,
- „Krajowy plan gospodarki odpadami 2010”, określający perspektywę do 2018 r., przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą Nr 233 w dniu 29 grudnia 2006 r. (M.P. Nr 90, poz. 946),
- „Krajowy Program Zwiększania Lesistości”, aktualizacja, maj 2003r.
- „Polityka energetyczna Polski do 2025 roku”, przyjęta przez Radę Ministrów 4 stycznia 2005 r. (M.P. Nr 42, poz. 562),
- „Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020”, aktualizacja, uchwalona przez Sejmik Województwa Mazowieckiego 29 maja 2006r.,
- „Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego”, uchwalony przez Sejmik Województwa Mazowieckiego w 2004r.,
- „Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013”, przyjęty decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 października 2007r.,
- „Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do 2014r.”, uchwalony przez Sejmik Województwa Mazowieckiego 19 lutego 2007r.,
- „Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2007-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015”, aktualizacja, uchwalona przez Sejmik Województwa Mazowieckiego 15 października 2007r.,
- „Program zwiększania lesistości dla Województwa Mazowieckiego”, uchwalony przez Sejmik Województwa Mazowieckiego 19 lutego 2007r.,

- „Program małej retencji dla Województwa Mazowieckiego” uchwalony przez Sejmik Województwa Mazowieckiego 21 kwietnia 2008r.,
- „Program ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której został przekroczony poziom docelowy ozonu w powietrzu”, uchwalony przez Sejmik Województwa Mazowieckiego 21 grudnia 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2010 r. Nr 2, poz. 37),
- „Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(α)pirenu w powietrzu”, uchwalony przez Sejmik Województwa Mazowieckiego 21 grudnia 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2010 r. Nr 2, poz. 38),
- „Program możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii dla Województwa Mazowieckiego”, uchwalony przez Sejmik Województwa Mazowieckiego 9 października 2006r.,
- „Stan środowiska w województwie mazowieckim w 2008 roku” – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, Warszawa 2009r.,
- „Strategia Rozwoju Powiatu Płockiego do 2015 r.”, przyjęta przez Radę Powiatu w Płocku 26 czerwca 2001 r.,
- „Program ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami w powiecie płockim do 2010 r.”, uchwalony przez Radę Powiatu w Płocku 16 grudnia 2003 r.,
- „Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Płockiego na lata 2008-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2016”, aktualizacja, uchwalona przez Radę Powiatu w Płocku 25 czerwca 2008r.,
- „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu płockiego w latach 2008-2032”, uchwalony przez Radę Powiatu w Płocku 25 czerwca 2008 r.,
- raporty z realizacji „Programu ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami w powiecie płockim do 2010 r.” oraz sprawozdania z realizacji „Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Płockiego”.

1.4. Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy oddziaływania projektu Programu

Podstawą prawną sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu jest art. 46 i 47 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199 poz. 1227 ze zm.). Artykuł ten nakłada na organy administracji opracowujące projekty programów obowiązek przeprowadzenia postępowania

w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków ich realizacji. Zakres Prognozy wynika z uzgodnień: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie oraz z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i w związku z tym:

a. zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

b. określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

c. przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym Programie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Autor Prognozy przeanalizował sytuację ekorozwojową powiatu plockiego, sąsiednich powiatów województwa mazowieckiego i kujawsko - pomorskiego, zapisy w projekcie Programu. Analizie poddano aktualny i prognozowany stan środowiska oraz gospodarowania odpadami na terenie Powiatu Plockiego oraz proponowane kierunki działań w tym zakresie. Wynikające z przeprowadzonej analizy wnioski odniesiono do stanu środowiska w powiecie i przeanalizowano możliwe skutki środowiskowe realizacji Programu.

2. Stan środowiska na terenie powiatu plockiego oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektu Programu

2.1. Ogólna charakterystyka powiatu

Powiat plocki leży w zachodniej części województwa mazowieckiego. Sąsiaduje z czterema powiatami województwa mazowieckiego (sierpeckim, płońskim, sochaczewskim, gostynińskim) oraz z dwoma powiatami w województwie kujawsko – pomorskim (lipnowskim, włocławskim). Składa się z 15 gmin, 406 sołectw. Trzy z nich to gminy miejsko – wiejskie: Drobin, Gąbin, Wyszogród, pozostałych dwanaście to gminy wiejskie: Bielsk, Bodzanów, Brudzeń Duży, Bulkowo, Łąck, Mała Wieś, Nowy Duninów, Radzanowo, Słubice, Słupno, Stara Biała, Staroźreby. Powiat plocki zajmuje powierzchnię 1798,8 km² zamieszkałą przez 109 031 mieszkańców (stan na 31.12.2009 r.). Przez teren powiatu przebiegają ważne drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne, liczne gazociągi, rurociągi transportujące ropę naftową, benzynę, olej napędowy.

Powiat płocki w podziale fizyczno - geograficznym Polski należy do prowincji Nizy Środkowoeuropejskiego podzielonego zasięgiem zlodowacenia bałtyckiego (północnopolskiego) na dwie podprowincje: Pojezierze Południowobałtyckie i Nizina Środkowopolska. Obszar Niziny Środkowopolskiej związany jest ze zlodowaceniem bałtyckim i zajmuje w zasadzie całą powierzchnię powiatu płockiego.

2.2. Stan środowiska w powiecie

2.2.1. Klimat

Położenie powiatu płockiego na Nizie Polskiej i w sąsiedztwie doliny Wisły decyduje o podstawowych cechach klimatu. Obszar leżący po lewej stronie Wisły odznacza się klimatem nieco bardziej oceanicznym, a po prawej jej stronie, zwłaszcza ku północnemu – wschodowi pojawiają się pewne cechy kontynentalizmu, wyrażone przede wszystkim w ostrzejszych zimach i skróconej długości okresu wegetacyjnego. Średnia temperatura powietrza wynosi 8,2°C. Najchłodniejszym miesiącem jest grudzień ze średnią temperaturą około (– 5°C), a najcieplejszym lipiec (19°C). Lokalny wpływ na wahania temperatury ma spiętrzenie włocławskie oraz dolina Wisły.

Wiatry mają przeważający kierunek zachodni, latem wzrasta udział wiatrów północno – zachodnich, zimą zaś południowo – zachodnich. W przejściowych porach roku pojawiają się wiatry z sektora wschodniego, a jesienią z południowo – zachodniego.

Płockie należy do wyróżniających się solarnie regionów Nizy Polskiej. Jest tu więcej godzin ze słońcem niż w Kotlinie Warszawskiej i na Pojezierzu Dobrzyńskim. Wg rejonizacji rolniczo – klimatycznej Polski obszar powiatu leży w zasięgu dzielnicy, która charakteryzuje się niskimi opadami. Średnia roczna suma opadu mierzona dla terenów powiatu płockiego wynosiła 550mm (1951-65), 520 mm (1981-85), 530 mm (1991-95), co ma wpływ na wilgotność powietrza i wymywanie zanieczyszczeń pyłowo-gazowych z atmosfery. Parowanie terenowe wynosiło ponad 500 mm/rok, a więc niewiele mniej niż wynoszą opady roczne, co oznacza, że nawet przy normalnych opadach może występować deficyt wody w glebie oraz głębokie niżówki w rzekach zasilanych lokalnie.

Na obszarach pradolinnych i w dolinach rzek występują stany inwersyjne temperatury powietrza na poziomie poniżej 200m n.p.t. To niekorzystne zjawisko utrudnia rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń powietrza z niskich źródeł. Dla wszystkich emitorów wyrzucających zanieczyszczenia powyżej warstwy inwersyjnej jest to korzystna sytuacja, gdyż warstwa hamująca nie pozwala na opadanie zanieczyszczeń w pobliżu emitorów. Jednocześnie

w warstwie przyziemnej występuje ograniczona dyfuzja pionowa powodująca hamowanie procesów unoszenia mas powietrza, ich mieszanie i przewietrzanie terenu. Zjawisku temu towarzyszy zwykle wzmożenie uciążliwości emitowanych zanieczyszczeń w przyziemnej warstwie atmosfery. Gminy sąsiadujące z Płockiem są stale narażone na tego rodzaju procesy.

2.2.2. Przyroda, krajobraz

Powiat charakteryzuje się stosunkowo dużą powierzchnią obszarów objętych ochroną prawną – (około 45% powierzchni powiatu). Na terenie powiatu występują następujące formy ochrony przyrody:

- obszar Natura 2000 – Dolina Środkowej Wisły (PLB 140004) o całkowitej pow. 28 061,3 ha (w tym na terenie powiatu płockiego - obszar o pow. 4 576,4 ha),
- cztery projektowane obszary Natura 2000: „Sikórz” (PLH 140012) o pow. 204,54 ha; „Uroczyska Łąckie” (PLH 140021) o pow. 1 620,44 ha; „Kampinoska Dolina Wisły” (PLH 140029) o pow. ogólnej 21 089,6 ha, w tym na terenie powiatu płockiego 8 540,37 ha; „Dolina Skrwy Lewej” (PLH 140051) o pow. 216,3 ha, w tym na terenie powiatu płockiego 97,62 ha,
- dwa parki krajobrazowe o łącznej powierzchni 9 431 ha: Brudzeński Park Krajobrazowy (BPK), Gostynińsko–Włocławski Park Krajobrazowy (GWPK),
- piętnaście rezerwatów przyrody (2347,35ha) w tym 4 leśne (Dąbrowa Łącka, Korzeń, Łąck, Kresy), 6 faunistycznych (Kępa Wykowska, Ławice Troszyńskie, Kępa Rakowska, Kępa Antonińska, Wyspy Białobrzeskie, Wyspy Zakrzewskie), 4 krajobrazowe (Brudzeńskie Jary, Brwilno, Jastrząbek, Sikórz) i 1 wodny (Drzesno),
- trzy obszary chronionego krajobrazu o łącznej powierzchni 61 644,74 ha - Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu o całkowitej pow. 44 504 ha (na terenie pow. płockiego 37 961,43 ha); Obszar Chronionego Krajobrazu „Przyrzecze Skrwy Prawej” o pow. całkowitej 33 338 ha, obejmuje (na terenie pow. płockiego 1 163,31 ha); Gostynińsko–Gąbiński Obszar Chronionego Krajobrazu o pow. 22 520 ha,
- siedem zespołów przyrodniczo-krajobrazowych (o łącznej powierzchni: 886 ha): Jezioro Białobrzeskie, Ujście Skrwy, Jezioro Józefowskie, Jezioro Ciechomickie, Jezioro Górskie, Jezioro Łąckie Duże, Jezioro Zdwojskie,
- dziewięćdziesiąt użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 93,58 ha,
- sto osiemdziesiąt siedem pomników przyrody.

Powierzchnia lasów w powiecie plockim wynosi 31 244 ha, co stanowi 17,4% ogólnej powierzchni powiatu. Gleby obszarów leśnych to głównie gleby bielcowe i rdzawe, tworzące siedliska borów świeżych i mieszanych. Najważniejszymi gatunkami lasotwórczymi są: sosna pospolita, brzoza brodawkowata, dęby: szypułkowy i bezszypułkowy oraz olcha czarna. Inne gatunki mają mniejsze znaczenie. Obszar powiatu znajduje się poza naturalnym zasięgiem buka, jodły i świerka. Z uwagi na warunki klimatyczne i glebowe, przeważającymi typami siedliskowymi lasu są bór świeży i bór mieszany świeży. Lasy liściaste i mieszane zajmują z reguły tereny dolinne i grunty podmokłe.

Na terenie powiatu plockiego żyje wiele zwierząt i roślin objętych ochroną gatunkową: sokół wędrowny, bóbr europejski, ohar, tracz nurogęś, gągoł, nietoperze, ryby reofilne karpowate (boleń, brzana, świnka, certa, kleń, jaź), pstrąg potokowy (reofilna ryba z rodziny łososiowatych), ropuchy: szara, zielona i paskówka, kumak nizinny, rzekotka drzewna, grzebiuszka ziemna, żaby zielone: jeziorkowa, śmieszka, wodna, żaby moczarowa i trawna, liczne kolonie kormoranów.

2.2.3. Powierzchnia ziemi, surowce naturalne

Na terenie powiatu plockiego najczęściej występują gleby: płowe, brunatne wylugowane, hydromorficzne (glejowe, murszowe, torfowe), mady rzeczne. Gleby użytkowane rolniczo zajmują około 70 % powierzchni i są bardzo zróżnicowane pod względem jakości. Wśród nich przeważają grunty orne klasy II – IV. Mało jest użytków rolnych o wysokiej bonitacji (klasa I – III), które powstały z gleb pochodzenia mineralnego. Dużo jest użytków rolnych klas IV – VI wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego. Na koniec 2009r. powierzchnia gruntów zdegradowanych i zdewastowanych w powiecie wynosiła 234,81 ha. Degradacja jest wynikiem działalności gospodarczej w zakresie wydobywania kopalin, jak również robót budowlanych.

Złóża kopalin pospolitych – kruszywa naturalnego, głównie piasku, surowca ilastego i torfów - występują na terenie powiatu dość powszechnie. Złóża torfów związane są głównie z dolinami rzek i z pradoliną Wisły. Zasoby udokumentowanych złóż kopalin na terenie powiatu plockiego wynoszą odpowiednio:

- kruszywo naturalne - piasek ok. 10 000 tys. Mg,
- surowiec ilasty ok. 500 tys. m³,
- torf ok. 11 800 tys. m³.

W 2010 r. Minister Środowiska udzielił kilku koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego, na znacznej części

powierzchni powiatu plockiego (w gminach: Słupno, Bielsk, Brudzeń Duży, Staroźreby, Bodzanów, Radzanowo, Bulkowo, Stara Biała, Nowy Duninów, Mała Wieś, miasto i gmina Drobin oraz miasto i gmina Wyszogród).

2.2.4. Zasoby i jakość wód podziemnych

W celu zbiorowego zaopatrzenia w wodę mieszkańców powiatu i miasta Płocka oraz dla działalności gospodarczych korzysta się głównie z wód zalegających w utworach poziomu czwartorzędowego, sporadycznie tylko z wód występujących w poziomach starszych (trzeciorzędowych oraz utworów kredowych i starszych). Łączna wielkość dyspozycyjnych zasobów wód podziemnych wynosi blisko 147 260 m³/dobę. Łączny pobór wynosi ok. 26 060 m³/dobę.

Na terenie powiatu plockiego występują dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych – GZWP:

- GZWP Nr 215 – zbiornik wód porowych występujących w osadach trzeciorzędowych, wyróżnionych jako Subniecka Warszawska, obejmujący teren gmin: Wyszogród, Mała Wieś, Bodzanów, Słupno, Gąbin, Słubice, Łąck. Klasa jakości wód: I c, I a i I b. Na obszarze GZWP Nr 215 w granicach powiatu plockiego nie wyróżniono obszarów ochrony typu ONO i OWO.
- GZWP Nr 220 – zbiornik wód porowych występujących w pradolinnych osadach czwartorzędowych, wyróżniony jako Pradolina Środkowej Wisły (Włocławek – Płock). Jest to zbiornik w większości otwarty od powierzchni ziemi; ewentualne nieciągłe poziomy madowe, występujące na tarasach rzecznych, nie stanowią wystarczającego poziomu izolacyjnego. W tym celu wyznaczono obszary ONO (obszary najwyższej ochrony) i OWO (obszary wysokiej ochrony), które stanowią ponad 55% w stosunku do całej powierzchni zbiornika.

Na terenie powiatu plockiego obserwuje się niekorzystne zjawisko z punktu widzenia ochrony wód podziemnych, jakim jest brak izolacji na znacznym obszarze użytkowego (czwartorzędowego) poziomu wodonośnego od wpływów powierzchniowych. W granicach doliny Wisły użytkowy poziom wodonośny związany jest z występowaniem od powierzchni kompleksu piaszczystych osadów rzecznych. Powyższe jednak nie wyklucza lokalizowania dużych ujęć wód podziemnych, gdyż pradolina Wisły należy do najbardziej zasobnych rejonów w wody podziemne.

Znaczne tereny powiatu charakteryzują się niekorzystnymi warunkami hydrogeologicznymi, gdyż mało zasobne płytkie wody I poziomu, podatne na wpływy antropogenne mają w spągu miąższe ily plioceńskie, praktycznie

nieprzepuszczalne, pod którymi wody „starsze” znajdują się na głębokościach trudnych do indywidualnego ujmowania. Wody I poziomu wodonośnego – głównego użytkowego poziomu wodonośnego - charakteryzują się średnią i niską jakością i najczęściej wymagają uzdatniania przed wykorzystaniem ich dla potrzeb pitnych i gospodarczych.

Monitoring regionalny wód podziemnych, którego głównym zadaniem jest rozpoznawanie oraz stała kontrola jakości zbiorników wód o znaczeniu regionalnym, prowadzony jest w ramach monitoringu wojewódzkiego. Punktem monitoringowym na terenie powiatu płockiego jest ujęcie studzienne w Krzykosach, gmina Bulkowo.

W 2008 roku badania jakości wód podziemnych prowadzone były w województwie mazowieckim w 15 punktach badawczych, w odniesieniu do 2 zagrożonych niespełnieniem celów środowiskowych jednolitych części wód podziemnych: JCWPd 49 i 53. Badaniami objęto 14 ujęć wód wgłębnych i jedną studnię ujmującą wody gruntowe (m. Pniewnik). Obie badane JCWPd zaliczono do wód o dobrym stanie chemicznym (stężenia średnie elementów fizykochemicznych mieściły się w granicach I, II lub III klasy jakości).

Wody gruntowe charakteryzują się wahaniami zwierciadła, co spowodowane jest wahaniami opadów atmosferycznych, temperaturami powietrza, pokrywą śnieżną. Przeciętna amplituda roczna wahań zwierciadła tych wód wynosi ok. 1 m.

W powiecie występują wody geotermalne, jako potencjalne źródło energii cieplnej, związane z utworami mezozoiku (triasu-kredy). W obrębie tych utworów na terenie całego województwa mazowieckiego objętość subartezyjskich i artezyjskich wód geotermalnych oszacowano na poziomie 2 766 km³, a zasoby energii cieplnej, możliwej do odzyskania – na 9 835 mln ton paliwa umownego. Rejonem najbardziej perspektywicznym dla pozyskiwania energii geotermalnej może być niecka płocka, w której miąższość utworów liasu (jura) waha się od 100 do 1000 m, a temperatura wód w stropie od 30°C do 80°C. Najkorzystniejsze warunki w obrębie tego rejonu istnieją w pasie od Chełmży (woj. kujawsko-pomorskie) przez Płock po Skierniewice (woj. łódzkie). Do chwili obecnej nie przeprowadzono na terenie powiatu płockiego prac badawczych, dokumentujących zasoby wód termalnych.

2.2.5. Zasoby i jakość wód powierzchniowych

Wody powierzchniowe płynące zajmują powierzchnię 6866 ha (tj. 3,8% powierzchni powiatu). Stanowią je Wisła i jej dopływy. Długość Wisły w granicach powiatu wynosi 69,7 km. Powiat odwadniany jest przez Wisłę i jej dopływy prawobrzeżne: Skrwę Prawą, Brzeźnicę, Rosicę, Słupiankę, Mołtawę,

Rykę, Strugę, Karsówkę i Płonkę oraz lewobrzeżne: Kanał Dobrzykowski z Nidą Gąbinianką, Nidę – dopływ Słudwi, Skrwę Lewą i Wielką Strugę. W powiecie plockim występują dość licznie jeziora, w tym jezioro Zdwojskie (największe na Mazowszu) o pow. 355,4 ha i innych 7 jezior o dużym znaczeniu hydrograficznym i gospodarczym: Jezioro Ciechomicke (47,1 ha), Górskie (45,0 ha), Łąckie Duże (55,5 ha), Łąckie Małe (35,6 ha), Sendeń (14,2 ha), położone w gminie Łąck, Starorzecze Białobrzesckie (10,0 ha), położone w gminie Bodzanów oraz Jezioro Józefowskie (24,9 ha) w gminie Brudzeń Duży. Jeziora zajmują 0,33 % powierzchni powiatu. W powiecie istnieją dwa duże sztuczne zbiorniki wodne: Zbiornik Włocławski na rzece Wiśle (największy powierzchniowy zbiornik w Polsce o powierzchni około 75 km² i objętości przy normalnym poziomie piętrzenia 408 mln m³) i Zbiornik Soczewka na rzece Skrwa Lewa.

Monitoring rzek w powiecie plockim prowadzony jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie. Dane państwowego monitoringu za 2008 r. wskazują, iż rzeki powiatu plockiego prowadzą wody o ogólnym stanie złym. Wyjątek stanowi rzeka Mołtawa, której stan wód jest dobry.

Wyniki badań monitoringu diagnostycznego wskazują, iż jeziora w powiecie plockim należą do II i III kategorii podatności na degradację. Miały na to wpływ niekorzystne cechy morfometryczne jezior m.in. mała głębokość, długa linia brzegowa w stosunku do pojemności oraz warunki zlewniowe, np. intensywne zagospodarowanie zlewni. Właściwości morfometryczne oraz presja antropogeniczna powodują, że brak jest jezior, których wody odpowiadają najwyższej jakości. Większość z nich, to zbiorniki o wodach umiarkowanie zanieczyszczonych. Wody najbardziej zanieczyszczone mają jeziora: Łąckie Duże oraz Starorzecze Białobrzesckie.

2.2.6. Jakość powietrza

W ramach państwowego monitoringu środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska dokonuje oceny jakości powietrza. W powiecie plockim zlokalizowane są dwa punkty pomiarowe – w Trzepowie oraz w Maszewie. Roczne oceny jakości powietrza przeprowadzone w latach 2007 i 2008 wykazują, że powietrze w powiecie jest średnio zanieczyszczone (pod względem zanieczyszczeń energetycznych - NO₂, SO₂, CO, pyłu: NO₂ - 20µg/m³, SO₂ - 9,0 µg/m³, CO-600µg/m³, pył zawieszony - 27µg/m³). Wykazały też przekroczenia poziomu docelowego benzo(α)pirenu oraz ozonu w powietrzu. Przekroczenia poziomu docelowego ozonu (od 120,00 –

124,00 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, poziom docelowy – 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) występują w całym województwie mazowieckim. Podobnie jest z benzo(α)piren.

Na terenie powiatu plockiego głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są źródła energetyczne, technologiczne i komunikacyjne, spalanie w celach grzewczych paliw stałych, (węgla), a czasem odpadów, a także działalność rolnicza (fermy zwierząt), składowiska odpadów, Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach, oczyszczalnie ścieków (odory).

2.2.7. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Biorąc pod uwagę zagospodarowanie powiatu (lokalizację zakładów przemysłowych w pobliżu zabudowy mieszkaniowej), na terenach chronionych akustycznie hałas od źródeł przemysłowych może przekraczać 55 dB w dzień, 45 dB w nocy. Stan środowiska akustycznego w powiecie plockim kształtowany jest głównie przez komunikację. W wyniku przeprowadzonych w 2005 roku badań przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w dwóch miejscach: Bielsk i Drobin - przy trasie krajowej Nr 60 hałas nie przekraczał poziomów dopuszczalnych. Natomiast Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie w wyniku pomiarów prowadzonych w 2008r. w dwóch miejscach: w Drobinie – przy ul. Płońskiej oraz w Gąbinie - przy ulicy Składkowskiego wskazał w obydwu przypadkach przekroczenie poziomów dopuszczalnych hałasu zarówno dla pory dnia jak i pory nocy. Uciążliwość akustyczną dla ludzi może powodować Zakład Produkcyjny Polskiego Koncernu Naftowego Orlen S.A. w Płocku i Spółki Orłenu.

Źródłem pól elektromagnetycznych w powiecie są: stacje bazowe telefonii komórkowej, linie elektroenergetyczne 400kV, stacja elektroenergetyczna w Kruszczewie, gmina Stara Biała. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Warszawie w ramach państwowego monitoringu środowiska prowadzi badania monitoringowe oraz informacje o źródłach emitujących pola elektromagnetyczne. Wyniki badań wykonanych na terenie powiatu plockiego (w 2008r. wykonano badania w dwóch punktach w miejscowości Sikórz, gm. Brudzeń Duży i Proboszczewice, gm. Stara Biała) wykazują, iż występujące w środowisku poziomy pole elektromagnetycznych są mniejsze od poziomów dopuszczalnych.

2.2.8. Gospodarka odpadami

Głównymi źródłami wytwarzania odpadów komunalnych na terenie powiatu plockiego są: gospodarstwa domowe, obiekty infrastrukturalne, handel, usługi, zakłady rzemieślnicze, zakłady produkcyjne, szkolnictwo itp. Zgodnie z danymi GUS około 90% odpadów komunalnych zebranych nieselektywnie

w powiecie plockim podlega unieszkodliwianiu przez ich składowanie na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Na terenie powiatu plockiego brak jest systemu zbierania odpadów biodegradowalnych. Głównym źródłem powstawania odpadów z sektora gospodarczego jest przemysł, rolnictwo i usługi, w przypadku odpadów niebezpiecznych - służba zdrowia, weterynaria.

Występują następujące systemy zbierania odpadów komunalnych:

- zbiórka odpadów niesegregowanych,
- selektywna zbiórka odpadów do recyklingu materiałowego u źródła i w sąsiedztwie,
- zbiórka odpadów niebezpiecznych,
- zbiórka odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu RTV i AGD, wraków samochodowych.

Jedyną formą unieszkodliwiania odpadów jest ich unieszkodliwianie poprzez składowanie. Funkcjonują dwa składowiska odpadów: w Cieszewie, gm. Drobin oraz w Kobiernikach, gmina Stara Biała. Wiele firm posiada zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie zbierania i transportu odpadów.

2.2.9. Zabytki

W powiecie plockim występuje bardzo wiele obiektów zabytkowych. Bogata historia i lata świetności tych ziem znajdują odzwierciedlenie w różnorodności obiektów zabytkowych, szczególnie w budownictwie sakralnym, zespołach parkowo- dworskich i rezydialnych rozproszonych po całym terenie powiatu, grodziskach, cmentarzach, piętrzeniach na rzekach, młynach, gorzelniach m. in. w Wyszogrodzie, Miszewie Murowanym, Słupnie, Słubicach, Koszelewie, Łacku, Nowym Duninowie, Soczewce, Srebrnej, Sikorzu, Rokiciu, Kucharach, Brudzeniu Dużym, Proboszczewicach, Leszczynie Szlacheckim, Żągotach- szersza informacja znajduje się w wydawnictwach powiatu plockiego oraz Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

2.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Programu

Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w projekcie Programu mają na celu poprawę stanu środowiska na terenie powiatu, osiągnięcie standardów jakości środowiska wynikających z Polityki ekologicznej państwa. Działania te są konieczne, gdyż związane są z rozwojem zrównoważonym powiatu i całego Mazowsza - realizacją nowych przedsięwzięć inwestycyjnych, rozwojem usług, działalności gospodarczych, zabezpieczeniem potrzeb życiowych mieszkańców i zapewnieniem bezpieczeństwa ekologicznego oraz

pełnym respektowaniem zasad ochrony środowiska. To wszystko będzie wywierało presję na poszczególne komponenty środowiska. Brak realizacji działań Programu mógłby doprowadzić do znaczącego pogorszenia wszystkich komponentów środowiska, a zwłaszcza:

- pogorszenia jakości wód podziemnych IV rzędowych i wód powierzchniowych w związku ze zwiększoną ilością wytwarzanych ścieków i brakiem możliwości ich oczyszczenia, a także złej gospodarki odpadami,
- utraty bioróżnorodności, zakłócenia równowagi ekologicznej na terenach cennych przyrodniczo, w tym zagrożenia dla gatunków i siedlisk chronionych, także w obszarach Natura 2000,
- niszczenia krajobrazu,
- pogorszenia jakości powietrza, zwłaszcza z racji: niewłaściwej gospodarki odpadami, ściekami, zanieczyszczeń komunikacyjnych i odorów z ferm zwierząt,
- zwiększenia narażenia mieszkańców powiatu na ponadnormatywny poziom hałasu, pól elektromagnetycznych,
- zwiększenia zagrożenia powodziowego mieszkańców terenów nadwiślańskich,
- niszczenia lasów, gleby,
- postępującej degradacji powierzchni ziemi.

Pogorszenie jakości środowiska, to także negatywny wpływ na standard życia mieszkańców i ich zdrowie.

3. Problemy ochrony środowiska na terenie powiatu plockiego istotne z punktu widzenia realizacji projektu Programu, w tym także na obszarach podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody

3.1. Zasoby przyrody, krajobraz

Bogate są zasoby przyrodnicze powiatu. 45% powierzchni powiatu objęta jest ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, w tym 8% powierzchni powiatu obszarami Natura 2000. Wiele z nich, w tym obszary Natura 2000, nie mają zatwierdzonych planów ochrony (część z nich nie ma określonego statusu), które są niezbędne, aby obszary te, gatunki i siedliska chronione, zachować w jak najlepszym stanie dla przyszłych pokoleń. Duża liczba chronionych gatunków fauny i flory, rozprzestrzeniająca się na teren powiatu (kormorany, bobry), stwarza zagrożenia dla innych gatunków (np. kormorany dla ryb) czy też zmniejsza bezpieczeństwo powodziowe

(niszczenie wałów przeciwpowodziowych przez bobry, zalewanie pól uprawnych rolników).

Do innych problemów z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu zaliczyć należy:

- niski stopień lesistości powiatu (17,4%), małe zainteresowanie właścicieli gruntów zalesieniami, znaczne rozdrobnienie lasów, duże zainteresowanie właścicieli lasów procesami odlesienia (akceptowane przez gminy),
- zmniejszanie się zadrzewień, zieleni śródpolnej, przydrożnej,
- silna antropopresja na tereny cenne przyrodniczo (zajmowanie tych terenów pod zabudowę mieszkaniową, letniskową, infrastrukturę techniczną). Brak planów zagospodarowania przestrzennego w wielu gminach powoduje, że brak jest trwałej strategii w ochronie obszarów cennych przyrodniczo. Zwiększająca się presja na tereny cenne przyrodniczo powoduje niszczenie cennych gatunków roślin, płoszenie zwierząt, hałas, zaśmiecanie terenów,
- rozproszenie kompetencji w zakresie zarządzania obszarami cennymi przyrodniczo.

3.2. Jakość wód i ich zasoby

Mimo podejmowanych działań na rzecz ochrony wód, wciąż do rozwiązania pozostają problemy związane z:

- obniżaniem zwierciadła wód podziemnych wokół niektórych ujęć, spowodowane ich zużywaniem,
- zmniejszaniem zasobów wód w jeziorach w okresie suszy,
- niezadawalającą jakością wód powierzchniowych ocenianą przez WIOŚ jako złą w jednolitych częściach wód powierzchniowych spowodowaną:
  - ✓ zrzutami ścieków komunalnych nienależycie oczyszczonych w oczyszczalniach lub też wprowadzonych do środowiska bez oczyszczania (dysproporcja pomiędzy zwodociągowaniem powiatu wynoszącym 95,5%, a skanalizowanie - 26,7%; 30% powstających ścieków komunalnych jest oczyszczana; zużycie wody 87,6m³/mieszkańca/rok, a ilości oczyszczonych ścieków - 9,15m³/mieszkańca/ rok),
  - ✓ spływami powierzchniowymi z pól, a z dróg, parkingów i terenów przemysłowych wód opadowych nieoczyszczonych,
- dużą podatnością ekosystemów jezior na degradację, pogarszaniem się jakości ich wód, ze względu na olbrzymią presją rekreacji, turystyki, braku uporządkowanej gospodarki ściekowej i planów zagospodarowania przestrzennego terenów przyjeziornych,
- niewłaściwą gospodarką odpadami, w tym osadami ściekowymi.

Szczególnie ważnym do rozwiązania jest problem Zbiornika Włocławskiego i Wisły powyżej Płocka (wypływanie się rzeki i Zbiornika, nagromadzone osady denne, zła jakość wód). Należy określić przyszłość Wisły i Zbiornika Włocławskiego.

3.3. Jakość powietrza

Z danych WIOŚ i GUS wynika, iż generalnie w województwie mazowieckim w okresie 1999 – 2008 łączna emisja gazów (bez CO₂) zmniejszyła się o 23,6 % (zmniejszyła się emisja SO₂ o 37,8 %, emisja pyłu o 55,1 %, wzrosła emisja CO o 36,7 %, a NO₂ o 3,6 %). W powiecie płockim nie ma znaczących dużych źródeł emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Istotnym źródłem emisji jest transport drogowy, gospodarstwa rolne (fermy drobiu i świń), składowiska odpadów, oczyszczalnie ścieków, ZUOK w Kobiernikach. Jakość powietrza kształtują też zanieczyszczenia napływające spoza granic powiatu, w tym z Płocka.

W powiecie płockim, podobnie jak w całym województwie mazowieckim, występuje:

- wysokie stężenie benzoαpirenu w pyłe PM₁₀, przekraczające poziom docelowy spowodowane spalaniem węgla w paleniskach indywidualnych oraz paliw w silnikach spalinowych,
- nie dotrzymanie poziomów docelowych dla ozonu.

Należy podkreślić brak w Polsce regulacji prawnych dotyczących zanieczyszczeń odorami.

3.4. Hałas

Na terenie powiatu klimat akustyczny kształtowany jest przez komunikację i przemysł. Głównym źródłem zagrożenia hałasem jest komunikacja, a dotyczy miejscowości zlokalizowanych przy bardzo obciążonych ruchem drogach krajowych Nr 60, 62, 10, dróg wojewódzkich. Są to szlaki tranzytowe, niewyposażone w ekrany ochronne, a stan dróg w dalszym ciągu jest niezadowalający; wokół miejscowości – brak obwodnic.

Uciążliwości akustyczne, zwłaszcza dla mieszkańców gminy Stara Biała, może powodować Zakład Produkcyjny Polskiego Koncernu Naftowego Orlen S.A. w Płocku i spółki Orlenu.

3.5. Pola elektromagnetyczne

Największe oddziaływanie na środowisko polami elektromagnetycznymi występuje od stacji elektroenergetycznej w Kruszczewie, gmina Stara Biała, sieci elektroenergetycznych 400 kV, stacji bazowych telefonii komórkowej.

Brak pełnych danych monitoringu poziomów pól elektroenergetycznych (do zorganizowania laboratorium referencyjnego do pomiarów pól i szkolenia specjalistów przygotowuje się WIOŚ, realizując rozporządzenie Ministra Środowiska z 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku).

3.6. Powierzchnia ziemi, zasoby surowców

Powiat posiada wystarczające zasoby kopalin pospolitych (kruszywa naturalnego, surowca ilastego i torfów). Nie ma innych kopalin. Eksploatacja kopalin powoduje nie tylko zużywanie ich zasobów, ale także degradację powierzchni ziemi. Według danych powiatu i gmin powierzchnia gruntów zdegradowanych w powiecie wynosi 234,81 ha.

Poważnymi problemami są:

- występująca jeszcze sporadycznie „dzika eksploatacja” kopalin,
- duża ilość gleb niskich klas bonitacyjnych,
- tereny po wyeksploatowanych w przeszłości kopalinach, wymagające rekultywacji,
- brak pełnej oceny jakości gleby i ziemi, diagnozy terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których te ruchy występują.

3.7. Gospodarka odpadami

W powiecie wyraźnie wzrosła masa i rodzaje wytwarzanych odpadów, w tym komunalnych. Do szczególnych problemów w gospodarowaniu odpadami należy zaliczyć:

- składowanie odpadów, jako dominujący sposób gospodarowania nimi (90% wytwarzanych odpadów komunalnych jest składowanych),
- brak objęcia wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem zbiórki odpadów,
- niezadawalający system selektywnej zbiórki odpadów,
- spalanie odpadów w paleniskach domowych, deponowanie na dzikich wysypiskach,
- brak racjonalnej perspektywy w kompleksowym gospodarowaniu odpadami komunalnymi, medycznymi i weterynaryjnymi w regionie płockim spójnej z wojewódzkim i krajowym planem gospodarki odpadami z uwzględnieniem nowoczesnych technologii termicznego unieszkodliwiania odpadów,
- mała skuteczność kontroli posiadaczy odpadów oraz firm zbierających odpady i transportujących je.

3.8. Bezpieczeństwo ekologiczne

Centralne położenie powiatu płockiego okalające miasto Płock z największym w Europie zakładem przerobu ropy naftowej, bogata sieć dróg krajowych, Wisła i jej dopływy, powodują następujące problemy dotyczące bezpieczeństwa ekologicznego:

- w dalszym ciągu występuje bardzo duże zagrożenie powodziowe terenów nadwiślańskich; konieczna jest ostateczna wizja ochrony przeciwpowodziowej terenów powiatu,
- transport materiałów niebezpiecznych wywołujący potencjalne zagrożenie dla ludzi i środowiska (zwłaszcza wód, ziemi, żywych zasobów przyrody, gleby),
- gęsty przebieg sieci przesyłowych: ropy naftowej, benzyn, oleju napędowego, gazu ziemnego zagrażający z racji możliwych awarii środowisku przyrodniczemu,
- potencjalne zagrożenie ze strony zakładów przemysłowych mogących być źródłem awarii przemysłowych (dotyczy to głównie PKN Orlen S.A. jego spółek, Bazy Surowcowej PERN SA, zakładów przetwórstwa mięsnego).

3.9. Niski stopień świadomości ekologicznej społeczeństwa

Mimo podejmowanych od wielu lat wysiłków w kształcenie ekologiczne społeczeństwa, podnoszenie wiedzy ekologicznej obserwuje się:

- niski stan wiedzy ekologicznej społeczeństwa, przedsiębiorców wyrażający się nieprzestrzeganiem obowiązków wynikających z istniejącego prawa i decyzji administracyjnych,
- małą dbałość społeczeństwa o zasoby środowiska i jego ochronę, jakość jego poszczególnych komponentów,
- małe zainteresowanie dorosłego społeczeństwa uczestnictwem w różnych formach edukacji ekologicznej, informacją o środowisku i jego ochronie, udziałem w postępowaniu w sprawach ocen strategicznych i indywidualnych.

3.10. Zarządzanie ochroną środowiska

Poważnym problemem charakterystycznym dla całej Polski jest także istniejący system zarządzania ochroną środowiska, a zwłaszcza:

- rozproszenie kompetencji pomiędzy wszystkie stopnie samorządu terytorialnego, administrację rządową powodujące dezorientację społeczeństwa, przedsiębiorców w sprawach ochrony środowiska,
- egzekucja prawa ekologicznego i zobowiązań decyzji administracyjnych.

3.11. Globalne programy ekologiczne

W powiecie plockim, podobnie jak w całej Polsce, Europie i świecie należy podjąć wyzwania związane z zagrożeniami globalnymi, uważanymi za najważniejsze w skali świata. Są to:

- utrata różnorodności biologicznej i wymieranie gatunków,
- globalne ocieplenie,
- zakwaszanie środowiska i przeazotowanie.

4. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim, istotnych z punktu widzenia projektu Programu oraz sposobów, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania Programu

4.1. Cele wynikające z dokumentów międzynarodowych

Projekt Programu uwzględnia działania Polski w rozwiązywaniu globalnych problemów ekologicznych, zgodnie z Deklaracją z Rio w sprawie środowiska i rozwoju – Globalnym Programem Działań Agenda 21, realizacją zobowiązań Polski wynikających z podpisanych i ratyfikowanych globalnych konwencji ekologicznych, polskie priorytety we współpracy międzynarodowej, prowadzonej w ramach następujących konwencji:

- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu i Protokół z Kioto,
- Konwencja o różnorodności biologicznej i Protokół o bezpieczeństwie ekologicznym,
- Konwencja Wiedeńska w sprawie ochrony warstwy ozonowej i Protokół Montrealski w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, z poprawkami,
- Konwencja Bazylejska o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych,
- Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi roślinami i zwierzętami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES),
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt wraz z dodatkowymi protokołami,
- Konwencja o obszarach wodno – błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego,

- Deklaracja wytyczająca kierunki zrównoważonego rozwoju lasów wszystkich typów, ich ochrony i użytkowania.

W projekcie Programu zaplanowano cele i działania uwzględniające ustalenia w/w konwencji, konferencji ONZ w Rio i Johannesburgu w zakresie przewidzianym dla kompetencji powiatu. Pomimo ograniczonej instytucjonalnie roli samorządu powiatowego w realizacji i kontroli tych celów i zadań należy zwrócić uwagę, że położenie Ziemi Płockiej centralne, nadwiślańskie i wykorzystujące liczne powiązania gospodarcze, społeczne, tradycje i ambicje rozwojowe stwarza ponadprzeciętne możliwości przeprowadzenia we wdrażaniu i utrzymywaniu najlepszych rozwiązań prośrodowiskowych oraz promowania zrównoważonego rozwoju. W takim sensie widoczny jest udział Powiatu Płockiego w realizacji zobowiązań międzynarodowych Polski.

4.2. Cele wynikające z polityki unijnej

Najwyrazistszym i jednoznacznym strategicznym dokumentem określającym priorytetowe cele ochrony środowiska w Unii Europejskiej jest zapis Szóstego Programu Działań na Rzecz Środowiska: „Nasza Przyszłość, Nasz Wybór”. Powiązanie celów Unii Europejskiej z celami określonymi w projekcie Programu przedstawia tabela Nr 2.

Tabela Nr 2. Powiązanie celów Unii Europejskiej z celami określonymi w projekcie Programu ochrony środowiska w powiecie płockim na lata 2011 - 2015

VI Wspólnotowy Program Działań na Rzecz Środowiska	Program ochrony środowiska w powiecie płockim na lata 2011 – 2015	Uwagi
Cele działań, kierunki	Cele działań (główne i szczegółowe)	
1. Zmiany klimatu – ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 20% do 2020r., 20% udział energii odnawialnej w ogólnej produkcji energii, 10% udział biopaliw, 20% ograniczenie zużycia energii	1. Ograniczenie emisji substancji i energii – doskonalenie gospodarki odpadami – ochrona powietrza – rozwój inwestycji służących ochronie środowiska 2. Rozwój energetyki odnawialnej – rozwój produkcji energii: słonecznej, z biomasy wiatrowej, wodnej, za pomocą pomp ciepła, energetyki geotermalnej 3. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa – zwiększenie efektywności edukacji ekologicznej społeczeństwa – zwiększenie dostępu społeczeństwa do informacji o środowisku – wzrost aktywności społecznej w sprawach ochrony środowiska	zgodność

<p>2. Przyroda i różnorodność biologiczna</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie ochrony obszarów o znaczeniu wspólnotowym i włączenie cennych obszarów do europejskiej sieci Natura 2000 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona zasobów naturalnych <ul style="list-style-type: none"> - ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu 2. Ograniczenie emisji substancji i energii <ul style="list-style-type: none"> - rozwój inwestycji służących ochronie środowiska 3. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie efektywności edukacji ekologicznej społeczeństwa - zwiększenie dostępu społeczeństwa do informacji o środowisku - wzrost aktywności społecznej w sprawach ochrony środowiska 	<p>zgodność</p>
<p>3. Zdrowie i jakość życia</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie poprawy jakości wód podziemnych i powierzchniowych oraz ekosystemów wodnych - przeciwdziałanie degradacji środowiska dla zdrowia, szczególnie hałasu, zanieczyszczeń powietrza 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczenie emisji substancji i energii <ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie gospodarki odpadami - ochrona powietrza - ochrona przed hałasem - ochrona przed polami elektromagnetycznymi - rozwój inwestycji służących ochronie środowiska 2. Ochrona zasobów naturalnych <ul style="list-style-type: none"> - ochrona zasobów wodnych - ochrona powierzchni ziemi 3. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie efektywności edukacji ekologicznej społeczeństwa - zwiększenie dostępu społeczeństwa do informacji o środowisku - wzrost aktywności społecznej w sprawach ochrony środowiska 	<p>zgodność</p>
<p>4. Zasoby naturalne i odpady</p> <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie możliwości w celu zmniejszenia marnotrawstwa odpadów i ich negatywnego wpływu na zdrowie - usprawnienie recyklingu, unieszkodliwiania odpadów, zwiększenie stopnia cyklu życia materiałów 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczenie emisji substancji i energii <ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie gospodarki odpadami 2. Ochrona zasobów naturalnych <ul style="list-style-type: none"> - ochrona zasobów surowców naturalnych 3. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa 	<p>zgodność</p>

Znacznie więcej konkretnych związków występuje z innymi, szerszymi dokumentami programowymi Unii. Mowa tu o Strategii Zrównoważonego Rozwoju oraz powiązanymi z 6. Programem Siedmiu Strategiach Tematycznych w zakresie ochrony środowiska. W szczególności niezwykle aktualna jest zapisana tam potrzeba odmaterializowania produkcji i konsumpcji polegająca między innymi na rozdzieleniu trendów wzrostu sektorowego tak, by korzyści czysto materialne nie pociągały za sobą równie szybko postępujących zagrożeń

i ubytków w środowisku. Rozdzielenie jest jednym z najlepiej wyrażających korzystne zmiany prośrodowiskowe wskaźników, który powinien być włączony do zestawu ewaluacyjnego Programu.

Ogólnie można napisać, że cele Programu ochrony środowiska w powiecie plockim na lata 2011 – 2015 są zgodne z celami działań VI Programu Działań Unii Europejskiej, a także z innymi unijnymi dokumentami strategicznymi. Natomiast obserwuje się w Polsce wzrastające trudności z realizacją kolejnych priorytetów, które ustanawia Unia. Tak będzie w stosunku do planowanych w 7. Programie. Jesteśmy członkiem Wspólnoty Europejskiej, a więc prawo i programy Unii Europejskiej musimy realizować. W każdym z celów kładzie się duży nacisk na edukację ekologiczną społeczeństwa, dostęp do informacji oraz poszerzenie dialogu, w tym współpracę z pozarządowymi organizacjami ekologicznymi. Strategiczny cel Programu „Poprawa stanu środowiska i ochrona jego zasobów” jest zgodny z celami ochrony środowiska w Unii Europejskiej.

4.3. Cele wynikające z Polityki ekologicznej państwa

Cele określone na szczepku Unii Europejskiej zostały wprowadzone do „Polityki ekologicznej państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016” uchwalonej przez Sejm RP 22 maja 2009r. Jest to już czwarta polityka ekologiczna Polski, licząc od przemian w 1990r. Powiązanie celów i kierunków działań Polityki ekologicznej państwa z celami określonymi w projekcie Programu przedstawia tabela nr 3.

Tabela Nr 3. Powiązanie celów określonych w projekcie „Programu ochrony środowiska w powiecie plockim na lata 2011 – 2015” z celami i kierunkami działań Polityki ekologicznej państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016

Polityka ekologiczna państwa		Program ochrony środowiska w powiecie plockim na lata 2011 - 2015		Uwagi
Priorytety	Cele działań	Cele główne	Cele szczegółowe	
1. Kierunki działań systemowych	Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych	Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Zwiększenie dostępu społeczeństwa do informacji o środowisku	zgodność
	Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska	Ograniczenie emisji substancji i energii	Rozwój inwestycji służących ochronie środowiska	zgodność
	Zarządzanie środowiskiem	Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Wzrost aktywności społecznej w sprawach ochrony środowiska	zgodność
	Udział społeczeństwa w sprawach ochrony środowiska	Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Zwiększenie dostępu społeczeństwa do informacji o środowisku. Wzrost aktywności społecznej w sprawach ochrony środowiska	zgodność
	Rozwój badań i postęp techniczny			Brak realizacji – cel nie jest w kompetencji powiatu
	Odpowiedzialność za szkody w środowisku			Brak realizacji – cel nie jest w kompetencji powiatu
	Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym			Brak celu, ale są działania

2. Ochrona zasobów naturalnych.	Ochrona przyrody	Ochrona zasobów naturalnych	Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazowego	zgodność
	Ochrona i zrównoważony rozwój lasów		Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazowego	zgodność
	Racjonalna gospodarka zasobami wodnymi		Ochrona zasobów wodnych	zgodność
	Ochrona powierzchni ziemi	Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Ochrona powierzchni ziemi	zgodność
	Gospodarowanie zasobami geologicznymi		Ochrona zasobów surowców naturalnych	zgodność
			Zwiększenie efektywności edukacji ekologicznej. Zwiększenie dostępu społeczeństwa do informacji o środowisku. Wzrost aktywności społeczeństwa w sprawach ochrony środowiska	
3. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.	Środowisko a zdrowie	Ograniczenie emisji substancji i energii. Ochrona zasobów naturalnych	Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego	zgodność
	Jakość powietrza		Ochrona powietrza	zgodność
	Ochrona wód		Ochrona zasobów wodnych	zgodność
	Gospodarka odpadami		Doskonalenie gospodarki odpadami	zgodność
	Oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych	Ochrona zasobów naturalnych	Ochrona przed hałasem. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	zgodność
	Substancje chemiczne w środowisku		Ochrona zasobów wodnych	zgodność

Cel strategiczny projektu Programu ochrony środowiska w powiecie plockim na lata 2011 – 2015 „Poprawa stanu środowiska przyrodniczego i ochrona jego zasobów” jest zgodny z Polityką ekologiczną państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016. Wszystkie cele główne i szczegółowe projektu Programu są zgodne z Polityką ekologiczną państwa. W projekcie Programu uwzględniono wszystkie priorytety polityki i większość celów, działań, wiążących się ściśle z kompetencjami powiatu.

4.4. Cele wynikające z Programu Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy do 2014r

Polityce ekologicznej Województwa Mazowieckiego przyświeca cel nadrzędny „Ochrona walorów przyrodniczych i poprawa standardów środowiska” zbieżny z polityką przestrzenną województwa. Program ten będzie przez samorząd województwa aktualizowany. Powiązanie celów Programu ochrony środowiska województwa mazowieckiego z celami projektu Programu ochrony środowiska w powiecie plockim przedstawia tabela Nr 4.

Priorytetami w polityce ekologicznej województwa są:

- ochrona zasobów wodnych, ochrona przed powodzią i suszą, gospodarka wodno-ściekowa,
- racjonalna gospodarka odpadami,
- ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami,
- ochrona i zwiększenie zasobów przyrody, w szczególności różnorodności biologicznej.

Priorytety te odzwierciedlone są także w kierunkach działań powiatu, służących realizacji zaproponowanych celów – stosownie do kompetencji powiatu.

Tabela Nr 4. Powiązanie celów Programu ochrony środowiska województwa mazowieckiego z celami projektu Programu ochrony środowiska w powiecie plockim na lata 2011 - 2015

Program ochrony środowiska województwa mazowieckiego		Program ochrony środowiska w pow. plockim		Uwagi
Cele główne	Cele strategiczne	Cele główne	Cele szczegółowe	
Zmniejszenie zanieczyszczeń środowiska	Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez dążenie do poprawy jakości wód i ochrony zasobów	Ochrona zasobów naturalnych	Ochrona zasobów wodnych	zgodność
	Ochrona gleb przed degradacją, rekultwacja terenów zdegradowanych przemysłowych, ochrona zasobów naturalnych		Ochrona powierzchni ziemi	zgodność
	Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów oraz prowadzenie nowoczesnego systemu odzysku i unieszkodliwiania ich	Ograniczenie emisji substancji i energii	Doskonalenie gospodarki odpadami	zgodność
	Osiągnięcie standardów jakości powietrza		Ochrona powietrza	zgodność
	Ograniczenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców		Ochrona przed hałasem	zgodność
	Minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego		Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	zgodność
			Rozwój inwestycji służących ochronie środowiska	cel ten jest uzupełnieniem w/w celów.
Zrównoważone wykorzystanie materiałów,	Zmniejszenie deficytu wód powierzchniowych i podziemnych	Ochrona zasobów naturalnych	Ochrona zasobów wodnych	zgodność

wody, energii oraz rozwój proekologicznych form działalności gospodarczej	Zmniejszenie energochłonności gospodarki i wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Rozwój energetyki odnawialnej	Rozwój produkcji energii słonecznej, z biomasy, wiatrowej, wodnej, za pomocą pomp ciepła, energetyki geotermalnej	zgodność
	Zmniejszenie presji działalności rolniczej na środowisko naturalne	Ograniczenie emisji substancji i energii	Rozwój inwestycji służących ochronie środowiska	brak celu, a działanie zapisano w innych celach
	Zmniejszenie presji środków transportu na środowisko naturalne		Ochrona przed hałasem	
Utworzenie spójnego systemu obszarów chronionych	Utworzenie spójnego systemu obszarów chronionych	Ochrona zasobów naturalnych.	Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu	zgodność
Zwiększenie lesistości i ochrona lasów	Ochrona ekosystemów leśnych	Ochrona zasobów naturalnych	Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu	zapisano działania służące realizacji celów
Poprawa stanu bezpieczeństwa ekologicznego	Ograniczenie skutków występowania powodzi i suszy	Ograniczenie emisji substancji i energii	Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego	zgodność
	Minimalizacja skutków występowania niekorzystnych zjawisk geodynamicznych	Ochrona zasobów	Ochrona zasobów wodnych	

	Doskonalenie systemu przeciwdziałania zagrożeniom pożarowym i likwidacji pożarów	naturalnych	Ochrona powierzchni ziemi	
	Ograniczenie ryzyka wystąpienia awarii przemysłowych i minimalizacja ich skutków			zapisano działania służące realizacji celów
	Poprawa organizacji i transportu substancji niebezpiecznych			
Podnoszenie poziomu wiedzy ekologicznej	Poprawa stanu świadomości ekologicznej mieszkańców i administracji	Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Zwiększenie efektywności edukacji ekologicznej społeczeństwa	zgodność celów
	Wzmocnienie struktur zarządzania środowiskiem		Zwiększenie dostępu społeczeństwa do informacji o środowisku	
	Aktywizacja działań na rzecz zrównoważonego wykorzystania zasobów środowiska w różnych sektorach gospodarki		Wzrost aktywności społecznej w sprawach ochrony środowiska	
	Zwiększenie aktywności podmiotów gospodarczych na rzecz ochrony środowiska		.	

4.5. Zgodność celów projektu Programu z celami polityk nadrzędnych

Projekt Programu ochrony środowiska w powiecie plockim na lata 2011-2015 powinien uwzględniać cele dokumentów:

- na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym. Szczegółowej analizie dokonano w pkt. 4.1 i 4.2 Wynika z niej, iż zaplanowane cele uwzględniają ustalenia dokumentów międzynarodowych i wspólnotowych w zakresie przewidzianym dla kompetencji powiatu,
- szczebla krajowego, którym jest Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016. W pkt 4.3 dokonano sprawdzenia, czy cele polityki ekologicznej państwa przeniesiono na szczebel powiatu. Wynika z niego, że również cele szczebla krajowego przeniesiono do projektu Programu ochrony środowiska w powiecie plockim.
- szczebla wojewódzkiego. Analiza dokonana w pkt 4.4 potwierdza tezę, iż przy opracowaniu projektu Programu w znacznym stopniu uwzględniono cele sformułowane na poziomie wojewódzkim – większość celów projektu Programu ma swoje odpowiedniki w Programie ochrony środowiska województwa mazowieckiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do 2014r.

5. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne

W projekcie Programu zapisano dużo działań służących realizacji w/w celów, a także zadań. Różny jest ich stopień szczegółowości, a także wielu realizatorów – władze powiatu, samorzady gmin i województwa mazowieckiego, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, administracja rządowa, instytucje. Konkretnie działania i zadania należą do inwestycyjnych i nieinwestycyjnych.

Bardzo trudnym procesem jest analiza i ocena przewidywanych ich oddziaływań na środowisko na tym etapie, kiedy są one bardzo ogólnie określone. W przypadku wszystkich tych planowanych działań przewidywać należy ocenę strategiczną, to znaczy nie koniecznie formalne zakwalifikowanie do grupy zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju. Taki przegląd wstępny jest zazwyczaj wykonany w ramach ustanowionych priorytetów sektorowych i regionalnych (także gminnych), ale bywają przypadki pojawiania się działań sprzecznych, a nawet w oczywisty sposób szkodzących środowisku. Najlepszym narzędziem chroniącym przed takim zagrożeniem jest przygotowywanie

miejscowych planów przestrzennego zagospodarowania. Niestety, sytuacja w tym względzie jest w Polsce zła, podobnie jest na obszarze powiatu.

Stopień i zakres oddziaływań przedsięwzięć inwestycyjnych zależy będzie od lokalizacji, charakteru miejsca realizacji przedsięwzięcia (tereny cenne przyrodniczo, grunty rolne – gdzie negatywne oddziaływanie może być większe, czy też teren zurbanizowany i przekształcony antropogenicznie). Biorąc pod uwagę fakt, iż przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko a także mogące znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 wymagają na ogół przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w odniesieniu do konkretnych lokalizacji i warunków środowiskowych przyjęto, że na tym etapie programowania wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków dla środowiska. Zdarzają się przypadki, w których w zależności od aspektu, jaki się rozważa, dane działanie czy zadanie może mieć jednocześnie negatywny lub pozytywny wpływ na dany element środowiska.

Przy tak prowadzonej analizie, możliwe jest generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją zadań. Ocenę przeprowadzono przede wszystkim dla przedsięwzięć podczas ich eksploatacji, bowiem uciążliwości dla środowiska w okresie budowy są najczęściej krótkoterminowe, chwilowe. Oddziaływania przedstawione są w tabeli nr 5, która jest syntetycznym zestawieniem możliwych pozytywnych, negatywnych, bezpośrednich, pośrednich, krótkoterminowych, długoterminowych oddziaływań zaplanowanych działań i zadań.

Oznaczenia dla realizacji działań może spowodować:

- (+) pozytywne oddziaływanie i korzystne środowiskowo lub zdrowotnie skutki w zakresie analizowanego komponentu,
- (-) negatywne oddziaływanie i skutki w zakresie zanalizowanego komponentu,
- (0) brak oddziaływania, lub przewidywany brak oddziaływania istotnego na obecnym etapie rozpoznania,
- (+/-) zarówno pozytywne jak i negatywne oddziaływanie i skutki dla danego komponentu,
- (N) brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanych oddziaływań i skutków (są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań, niemożliwych do przewidzenia w symulacji uwarunkowań).

Kierunek działań	Realizatorzy	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące elementy środowiska:												
		Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnię ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Cel główny: Ograniczenie emisji substancji i energii Cel szczegółowy: Doskonalenie gospodarki odpadami														
Objęcie wszystkich mieszkańców gmin umowami na odbieranie odpadów komunalnych (wymóg - najpóźniej do końca 2007 r.)	Samorządy gminne	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0
Objęcie wszystkich mieszkańców powiatu systemem selektywnego zbierania odpadów (wymóg – najpóźniej do końca 2007 r.)	Samorządy gminne	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0
Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych: w 2010 r. więcej niż 75%, w 2013 r. więcej niż 50%, w 2020 r. więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do wytworzonych w 1995 r.	Samorządy gminne	0	0	+	0	0	0	+	+	0	+	0	0	0
Doskonalenie systemu selektywnego zbierania w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu dla osiągnięcia odpowiednich limitów odzysku: odpadów wielkogabarytowych - na poziomie 45%, odpadów niebezpiecznych - na poziomie 20%, odpadów opakowaniowych – odzysk 60%, recykling 55%-80%	Samorządy gminne	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Zmniejszanie masy składowanych odpadów komunalnych do max. 85% wytworzonych odpadów	Samorządy gminne	0/+	0/+	+	0/+	0/+	0/+	0/+	+	+	+	+	0	0
Składowanie tylko odpadów przetworzonych (balastowych).	Zarządzający składowiskami	0/+	0/+	+	0/+	0	+	+	+	+	+	0	0	0
Prowadzenie efektywniejszych działań na rzecz eliminacji praktyk nielegalnego składowania odpadów	Użytkownicy środowiska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0
Osiągnięcie zakładanych limitów odzysku i recyklingu odpadów niebezpiecznych (ze strumienia odpadów komunalnych)	Samorządy gminne	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0
Utrzymanie poziomu zbierania, odzysku (50%) i recyklingu (35%) olejów odpadowych	Przedsiębiorcy	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0
Osiągnięcie minimalnego poziomu zbierania zużytych baterii i akumulatorów w wysokości 25%	Samorządy gminne	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0
Podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych u źródła	Lecznice, ośrodki zdrowia	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0
Utrzymanie poziomu odzysku i recyklingu na poziomie co najmniej 95% i 85% masy pojazdów wycofanych z eksploatacji, przyjętych w skali roku	Posiadacze odpadów	0/+	0	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0
Stworzenie systemu zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych (wymóg - do 1.01. 2008 r.)	Samorządy gminne	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0
Realizacja „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z obiektów zlokalizowanych w powiecie plockim w latach 2008-2032”	Adresaci Planu	+	+	+	+	0	0	+	+	+	0	0	0	+
Rozbudowa systemu zagospodarowania zużytych opon, w tym osiągnięcie wymaganych rocznych poziomów odzysku i recyklingu tych odpadów	Samorządy gminne	+	0	+	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Rozbudowa systemu selektywnego zbierania odpadów z remontów, budowy obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej do odzysku	Samorządy gminne	0/+	0/+	+	0	0	0	+	+	+	0	0/+	0	0
Całkowite ograniczenie składowania osadów ściekowych	Sam. gminne	0	0	0	0	0	+	+	+	0	+	0	0	0
Zwiększenie efektywności systemów selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych w gminach	Samorządy gminne	0	0	0	0	0	0	+	+	+	0	+	0	0
Prowadzenie intensywnej edukacji ekologicznej mieszkańców powiatu w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi	Samorządy gminne, org. ekologiczne	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Preferowanie utworzenia w każdej gminie w powiecie (głównie w miastach) Punktów Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów (PDGO) jako elementu wspierającego selektywną zbiórkę odpadów (m.in. odpadów zielonych, niebezpiecznych, remontowych, elektronicznych itd.).	Samorządy gminne	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	0
Budowa struktury Płockiego Regionalnego Obszaru Gospodarowania Odpadami - jako zintegrowanego regionalnego systemu gospodarki odpadami	Samorządy: województwa, powiatowy i gminne	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0
Budowa instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych w regionie płockim	Inwestor	0	0	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0
Budowa regionalnych zakładów unieszkodliwiania odpadów na bazie składowiska odpadów w Cieszewie, gm. Drobin i ZUOK w Kobiernikach, gm. Stara Biała	Przedsiębiorcy	0	0	+	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0
Utworzenie stacji przeładunkowej odpadów w gminie Wyszogród	Burmistrz Gminy i Miasta Wyszogród	0	0	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Motywowanie społeczeństwa do zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów	Samorządy gminne	0	0	+	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0
Wzmocnienie kontroli stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych	Samorządy gminne	0	0	+	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0
Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie sposobów zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.	WIOŚ, organy ochrony środowiska	0	0	+	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0
Doskonalenie ewidencji wytwarzanych, poddawanych odzyskowi oraz unieszkodliwianiu odpadów komunalnych	Przedsiębiorcy	0	0	0/+	0	0	0	0	0/+	0/+	0	0	0	0
Zapewnienie właściwej rekultywacji zamkniętych składowisk odpadów komunalnych w powiecie	Samorządy gminne, zarządzający składowiskami	0	0/+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0
Prowadzenie monitoringu składowisk odpadów zamkniętych (faza poeksploatacyjna)	Zarządzający składowiskami odpadów	0	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0	0
Cel główny: Ograniczenie emisji substancji i energii		Cel szczegółowy: Ochrona powietrza												
Opracowanie i wdrożenie programów ograniczania „niskiej emisji”	Samorządy gminne	N	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+	0
Stosowanie w przetwórstwie mięsa na skalę komercyjną metod smażenia mięsa zapewniających obniżenie emisji benzo(a)pirenu	Właściciele obiektów gastronomicznych	0	0	+	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0
Zapobieganie pożarom w lasach	Administracja LP, Właściciele lasów	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Skuteczne egzekwowanie zakazu wypalania łąk, ściernisk i pól	Samorządy gminne, PSP, Policja, WIOŚ, RDOŚ	+	+	+	+	+	0	+	+	+	+	0	0	0
Skuteczne egzekwowanie zakazu spalania odpadów poza instalacjami do tego przeznaczonymi	Samorządy gminne, WIOŚ, PSP, Policja	0	0	+	0	0	0	+	+	0	+	0	0	0
Wzrost wykorzystywania paliw alternatywnych w środkach transportu drogowego, obsługi rolnictwa, w budownictwie, przemyśle	Użytkownicy	0	0	+	0	0	0	+	0	0	+	+	0	0
Promocja innych środków transportu, budowa ścieżek rowerowych,	Samorządy gminne, użytkownicy	0	0	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0
Kontynuowanie działań na rzecz poprawy jakości dróg publicznych, budowa obwodnic,	Zarządcy dróg	0	0	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0	+
Włączanie obiektów do centralnych systemów ciepłowniczych	Inwestorzy	0	+	+	0	+	+	+	+	+	+	0	0	0
Termomodernizacja obiektów budowlanych, w tym budynków mieszkalnych, obiektów użyteczności publicznej, innych	Właściciele obiektów	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	+
Wykonanie termomodernizacji obiektów jednostek organizacyjnych powiatu (szkoły, DPS)	Samorząd powiatu plockiego	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	+
Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Użytkownicy środowiska	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0	+	0	+/-	+	+	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Cel główny: Ograniczenie emisji substancji i energii		Cel szczegółowy: Ochrona przed hałasem												
Opracowanie map akustycznych dla obszarów położonych wzdłuż dróg, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie na środowisko określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska	GDDKiA, Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich, Zarząd Dróg Powiatowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opracowanie programów ochrony środowiska przed hałasem dla terenów, na których na podstawie sporządzonych map akustycznych stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu	Marszałek Województwa Mazowieckiego	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Budowa zabezpieczeń akustycznych np. ekranów akustycznych	Zarządcy dróg	0	0	+	0	0	0	0	0	-	0	0	0	+
Poprawa stanu nawierzchni dróg	Zarządcy dróg	0	0	+	0	0	0	+	0	0	0	0	0	+
Budowa obwodnic wokół miast	Zarządcy dróg	0	N	+	N	-	N	+	-	-	+	0	0	0
Wdrażanie rozwiązań ograniczających hałas w zakładach - w przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu w związku z ich działalnością	Przedsiębiorcy	0	0	+	0	0	0	0	0	N	0	0	0	0
Wykorzystywanie planowania przestrzennego dla rozdzielania potencjalnych źródeł hałasu od terenów mieszkaniowych	Samorządy gminne	0	N	+	N	N	0	0	0	0	0	0	0	0
Rozwój systemu monitoringu hałasu	WIOŚ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cel główny: Ograniczenie emisji substancji i energii		Cel szczegółowy: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi												
Działania na rzecz opracowania procedur zapewniających bezpieczną lokalizację źródeł pól elektromagnetycznych	Samorząd powiatu plockiego	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Działania na rzecz zobowiązania operatorów telefonii komórkowej do zgłaszania organowi ochrony środowiska instalacji stanowiących źródła promieniowania	Samorząd powiatu plockiego	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utworzenie laboratorium referencyjnego do pomiaru pól w ramach Inspekcji Ochrony Środowiska i szkolenie specjalistów w zakresie ich pomiaru	WIOŚ	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kontynuowanie okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku	WIOŚ	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dot. ograniczeń lub sposobów korzystania z obszarów położonych bezpośrednio pod liniami emitującymi pola elektromagnetyczne oraz w ich sąsiedztwie	Samorządy gminne	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cel główny: Ograniczenie emisji substancji i energii Cel szczegółowy: Rozwój inwestycji służących ochronie środowiska														
Doskonalenie procedur strategicznych ocen oddziaływania na środowiska dla projektów dokumentów strategicznych	Właściwe organy	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0	0
Optymalizacja procedur oceny oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	Wójtowie/ Burmistrzowie miast i gmin, Starosta Płocki, RDOŚ	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Minimalizowanie kolizji planowanych inwestycji z ochroną środowiska – zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju powiatu	Inwestorzy, projektanci	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
Respektowanie w procesie inwestycyjnym nakazów i zakazów obowiązujących na terenach objętych prawną ochroną przyrody	Inwestorzy, projektanci, wykonawcy robót	0	+	0	+	+	+	0	+	+	0	+	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Dalsze porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej na terenach cennych przyrodniczo, zwłaszcza w otoczeniu jezior, rzek	Samorządy gminne	+	+	+	+	+	+	0	0	0	0	0	0	0
Przyspieszenie prac związanych z przywróceniem bioróżnorodności na obszarach, na których planowane są inwestycje infrastrukturalne przewidziane do współfinansowania ze środków UE, w szczególności z RPO „Infrastruktura i Środowisko”	GDOŚ, RDOŚ	+	+	0	+	+	0	0	0	+	0	0	0	0
Promowanie korzyści dla przedsiębiorców i środowiska wynikających z posiadania certyfikatu ISO 14001	Przedsiębiorcy, organy admin. publicznej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zacieśnienie współpracy ze stowarzyszeniami zawodowymi i naukowcami w zakresie rozwoju i wdrażania technologii służących ochronie środowiska	Zainteresowani	0	0	+	0	0	N	N	N	0	0	0	0	0
Efektywniejsze wykorzystywanie danych zawartych w państwowym monitoringu środowiska	Przedsiębiorcy, organy administracji publicznej, organizacje pozarządowe, społeczeństwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kształtowanie ładu inwestycyjnego w gminach w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	Samorządy gminne	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0	0
Inwestycje służące ochronie wód														
Budowa nowych komunalnych oczyszczalni ścieków, w tym: Zaździerz, gm. Łąck; Siecieniu, gm. Brudzeń Duży; Jamnie, gm. Słubice	Samorządy gminne	+	0	+	0	0	+	+	0	-	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Dostosowywanie istniejących komunalnych oczyszczalni ścieków do wymaganych standardów czystości odprowadzanych ścieków, w tym:	Samorządy gminne													
- modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Bielsku		0	0	+	0	0	+	+	0	0	0	0	0	0
- rozbudowa oczyszczalni ścieków w Gąbinie		0	+	+	0	+	+	+	0	0	0	0	0	0
- rozbudowa oczyszczalni ścieków w Nowym Duninowie	Wodociągi	0	0	+	0	0	+	+	0	0	0	0	0	0
- przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Maszewie, gm. Stara Biała	Płockie Sp. z o.o.	0	+	+	+	+	+	+	0	0	0	0	0	0
Rozwój sieci kanalizacyjnej, w tym:	Samorządy gminne													
- budowa sieci kanalizacyjnej w zlewni jezior Ciechomickiego, Górskiego, Zdwojskiego, gm. Łąck - etap I,		+	0	+	0	0	+	+	0	0	0	0	0	0
- rozbudowa kanalizacji sanitarnej Staroźreby – Góra Nowa, gm. Staroźreby,		0	+	+	0	0	+	+	0	0	0	0	0	0
- gm. Mała Wieś		0	0	+	0	0	+	+	0	0	0	0	0	0
- budowa kanalizacji sanitarnej w Siecieniu, gm. Brudzeń Duży,		0	0	+	0	0	+	+	0	0	0	0	0	0
- budowa sieci kanalizacyjnej w Gąbinie,		0	0	+	0	0	+	+	0	0	0	0	0	0
- budowa sieci kanalizacyjnej w Drobinie,		0	0	+	0	0	+	+	0	0	0	0	0	0
- budowa kanalizacji sanitarnej w m. Borowiczki Pieńki, Bielino, Liszyno i Wykowo, gm. Słupno,		+	+	+	0	0	+	+	0	0	0	0	0	0
- budowa kanalizacji sanitarnej w m. Brwilno i Wola Brwileńska, gm. Nowy Duninów,		0	0	+	0	0	+	+	0	0	0	0	0	0
- rozbudowa kanalizacji sanitarnej w m. Nowy Duninów,		0	0	+	0	0	+	+	0	0	0	0	0	0
- budowa kanalizacji Nowa Wieś – Karolewo, gm. Nowy Duninów,		0	+	+	0	+	+	+	0	0	0	0	0	0
- rozbudowa kanalizacji Nowy Duninów – Stary Duninów – Wola Brwileńska,		0	+	+	0	+	+	+	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
- rozbudowa sieci kanalizacyjnej w m. Słubice, - budowa sieci kanalizacyjnej w m. Jamno i Grabowiec, gm. Słubice, - budowa sieci kanalizacji sanitarnej gm. Bodzanów, Chodkowo, Chodkowo Działki i Parkoczewo, gm. Bodzanów, - budowa kanalizacji sanitarnej w Ludwikowie, gm. Stara Biała wraz z drogami, - budowa kanalizacji sanitarnej w Ogorzelicach, gm. Stara Biała wraz z drogami.		0 0 0 0 0	0 0 0 + 0	+ + + + +	0 0 0 + 0	0 0 0 + 0	+ + + + +	+ + + + +	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0
Uszczelnianie systemu zagospodarowania ścieków powstających w gospodarstwach domowych w zabudowie rozproszonej – poprzez wyposażanie nieruchomości w oczyszczalnie przydomowe lub zbiorniki bezodpływowe	Właściciele nieruchomości	N	N	+	N	N	+	+	0	0	0	0	0	0
Wprowadzanie zamkniętych obiegów wody w przemyśle	Przedsiębiorcy	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0
Rozwój sieci wodociągowej, w tym: - rozbudowa wodociągu w m. Sarzyn, Przedbórz, Zdziar Wielki, Góra Nowa, gm. Staroźreby, - gm. Mała Wieś, - budowa sieci wodociągowej w Gąbinie, - przebudowa stacji uzdatniania wody wraz z budową zbiorników retencyjnych i zestawu pompowego w m. Górki, gm. Gąbin, - budowa sieci wodociągowej w Drobinie, - rozbudowa ujęcia wody w m. Trzecianno, gm. Nowy Duninów, - modernizacja SUW w m. Józinek, gm. Bielsk, - modernizacja SUW w m. Stanowo, Reczyn i Leksyn, gm.	Samorządy gminne	0 0 0 0 0 0 0 0	N N N N N + 0 0	+ + + + + + + +	N N N N N 0 0 0	N N N N N 0 0 0	- - - 0 - - 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Bodzanów wraz z modernizacją sieci wodociągowej														
Inwestycje służące gospodarce odpadami														
Budowa regionalnego zakładu gospodarowania odpadami przy składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Cieszewo, gm. Drobin	REMONDIS DROBIN Kom. Sp. z o.o.	0	-	-	-	-	0	0	+	-	0	0	0	0
Budowa Gminnego Punktu Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów w m. Cieszewo, gm. Drobin	Samorząd gminny, REMONDIS DROBIN Kom. Sp. z o.o.	0	-	+	+	+	0	0	+	-	0	0	0	0
Budowa regionalnego zakładu gospodarowania odpadami na bazie Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach, gm. Stara Biała, w tym regionalnej instalacji do termicznego przekształcania odpadów	ZUOK	N	-	-	-	-	0	0	+	-	0	0	0	0
Inwestycje budownictwa wodnego														
„Rzeka Płonka – przebudowa przekroju podłużnego i poprzecznego koryta w km 44+692 – 47+200”	WZMiUW w Warszawie	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0
„Rzeka Gąbinianka – przebudowa przekroju podłużnego i poprzecznego koryta w km 11+930 – 16+980”	WZMiUW w Warszawie	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0
Remont (modernizacja) pompowni Podgórze, gm. Mała Wieś	WZMiUW w Warszawie	0	0	+	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0
Remont jazu w Soczewce wraz z budową przepławki dla ryb – rz. Skrwa Lewa w km 2+200	WZMiUW w Warszawie	0	+	0	+	0	+	0	0	0	0	0	0	0
Konstrukcja i montaż czyszczarki i krat w pompowni Wykowo, gm. Słupno	WZMiUW w Warszawie	0	0	+	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0
„Rzeka Mołtawa – budowa przegrody dolinowej w m. Stanowo, gm. Bodzanów”	WZMiUW w Warszawie	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	N

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Budowa melioracji wodnych szczegółowych obiekt „Kuchary –Jezewo” w gm. Bielsk	WZMiUW w Warszawie	0	N	0	0	N	+	0	0	0	0	0	0	0
Budowa melioracji wodnych szczegółowych obiekt „Sikórz-Kamionki II - etap VIII”	WZMiUW w Warszawie	0	N	0	0	N	+	0	0	0	0	0	0	0
Makroniwelacja w czaszy Zbiornika Włocławskiego na obszarze gmin: Gąbin, Słupno, Nowy Duninów, Stara Biała, Brudzeń Duży - w ramach zadania „Ekologiczne Bezpieczeństwo Stopnia Wodnego Włocławek”	RZGW w Warszawie	N	N	+	N	N	+	0	0	0	0	0	0	N
Przebudowa zapory bocznej Stopnia Wodnego Włocławek w Nowym Duninowie w km 648+700 - w ramach zadania „Ekologiczne Bezpieczeństwo Stopnia Wodnego Włocławek”	RZGW w Warszawie	0	N	+	N	N	+	0	0	0	0	0	0	N
Rozbudowa wałów wstecznych rzeki Słupianki i lewostronnego obwałowania rzeki Rosicy - w ramach zadania „Ekologiczne Bezpieczeństwo Stopnia Wodnego Włocławek”	RZGW w Warszawie	N	N	+	N	N	+	0	0	0	0	0	0	N
Przebudowa zapory bocznej Jordanów – Tokary (gm. Gąbin) – Radziwie (m. Płock) - w ramach zadania „Ekologiczne Bezpieczeństwo Stopnia Wodnego Włocławek”	RZGW w Warszawie	N	N	+	N	N	+	0	0	0	0	0	0	N
Roboty regulacyjne i umocnieniowe brzegu Wisły w rejonie m. Rakowo, gm. Wyszogród (594 – 601 km)	RZGW w Warszawie	N	N	+	N	N	+	0	0	0	0	0	0	N
Inwestycje służące ochronie powietrza oraz pozyskaniu energii ze źródeł odnawialnych														
Budowa kolektorów słonecznych w obiektach jednostek organizacyjnych powiatu: DPS w Brwilnie, Wyszogrodzie, Gościcach, Zakrzewie, Koszelewie i Miszewie Mur. oraz w Zespole Szkół im. L. Bergerowej w Płocku	Samorząd powiatowy	0	0	0	0	0	0	+	0	+	+	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Ocieplenie ścian i stropów w budynkach Zespołu Szkół im. L. Bergerowej w Płocku, Zespołu Szkół im. St. Staszica w Gąbinie	Samorząd powiatowy	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	+
Ocieplenie ścian i stropów, wymiana okien, drzwi w budynkach: DPS w Goślicach, SP w Wólkach, SP w Wyszynie	Samorząd powiatowy	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	+
Wymiana systemów grzewczych na energooszczędne w DPS: Goślicach i Miszewie Murowanym, SP w Bielsku i SP w Wyszynie	Samorząd powiatowy	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	+
Budowa kolektorów słonecznych w gm. Gąbin	Inwestorzy	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	+
Modernizacja zasilania elektroenergetycznego pompowni Dobrzyków w zakresie wykorzystania energii wiatrowej w ramach zadania „Renaturyzacja jezior w gm. Łąck”	WZMiUW w Warszawie	0/-	-	0	-	0	0	+	0	-	+	0	0	0
Budowa 65 elektrowni wiatrowych w następujących gminach w powiecie płockim: Staroźreby – 6, Radzanowo – 9, Wyszogród – 23, Brudzeń Duży – 4, Stara Biała – 4, Bielsk – 2, Słupno – 1, Łąck – 2, Drobin – 1, Bulkowo – 2 i Bodzanów – 1	Przedsiębiorcy, Inwestorzy indywidualni	0/-	0/-	0	-	0	0	+	0	-	+	0	0	0
Cel główny: Ograniczenie emisji substancji i energii		Cel szczegółowy: Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego												
Realizacja ustaleń zawartych w Zewnętrznym Planie Operacyjnym Ratowniczym dla terenu narażonego na skutki awarii przemysłowej położonego poza PKN ORLEN S.A. Zakład Produkcyjny	Komenda Wojewódzka PSP	0	0	+	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0
Aktualizacja „Analizy zagrożeń miasta Płocka i Powiatu Płockiego stosownie do zakresu występujących zagrożeń z określeniem prognoz ich rozwoju”	Komenda Miejska PSP w Płocku	0	0	+	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Analiza zabezpieczenia zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowych działających na terenie powiatu plockiego – edukacja i informowanie społeczeństwa o występujących zagrożeniach, podjętych środkach zapobiegawczych i działaniach	Starostwo Powiatowe w Płocku Wydział AiZK	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tworzenie wspólnego systemu operacyjnego, mającego na celu zmniejszenie szkód wywołanych powodzią – realizacja projektu „INARMA”	Starostwo Powiatowe w Płocku Wydział AiZK	+	+	+	+	+	+	0	+	+	+	0	+	+
Racjonalne użytkowanie budowli przeciwpowodziowych; systematyczna kontrola stanu wałów przeciwpowodziowych i urządzeń wodnych oraz prowadzenie prac związanych z ich rekonstrukcją, modernizacją oraz rozbudową.	WZMiUW	+/-	+/-	+	+/-	+/-	+	0	0	0	0	0	0	0
<p>Podjęmowanie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa w zakładach stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w szczególności</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyjmowanie zgłoszeń i programów zapobiegania poważnym awariom i innej wymaganej dokumentacji dla nowych zakładów oraz weryfikacja odnośnej dokumentacji dla istniejących zakładów, - coroczne objęcie czynnościami kontrolnymi stanu bezpieczeństwa wszystkich zakładów ZDR i ZZR na terenie powiatu, - okresowe objęcie czynnościami kontrolnymi innych zakładów stwarzających zagrożenie poza swoim terenem na terenie powiatu, - monitorowanie zagrożeń. 	Komenda Miejska PSP w Płocku	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Realizacja kontroli przewozu drogowego towarów niebezpiecznych oraz wymagań związanych z tym przewozem na terenie działalności przedsiębiorcy posiadającego towary niebezpieczne - kontrolowanie przewozu materiałów niebezpiecznych w miejscu załadunku i rozładunku	Komenda Miejska PSP w Płocku	N	N	+	N	N	N	N	N	0	0	0	0	0
Ocena zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym - prowadzenie czynności kontrolno-rozpoznawczych w tym zakresie	Komenda Miejska PSP w Płocku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń w zakresie poważnych awarii przemysłowych	Samorządy gminne	N	N	+	N	N	N	N	0	0	0	0	0	0
Dążenie do opracowania przez Rząd RP oceny ryzyka powodziowego, która wskaże obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, dla których należy do 2013 r. opracować mapy zagrożenia i mapy ryzyka powodziowego	Samorząd powiatowy, samorządy gminne	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wyznaczenie obszarów bezpośredniego i potencjalnego zagrożenia powodzią w studium uwarunkowań i miejscowych planach zagospod. przestrzennego gmin	Samorządy gminne, RZGW	0	0	+	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0
Współdziałanie i współpraca jednostek ratowniczych, specjalistów i ekspertów z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie wystąpienia na terenie powiatu poważnych awarii przemysłowych.	Jednostki zainteresowane	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Doskonalenie mechanizmów zapewniających egzekwowanie przestrzegania przez podmioty korzystające ze środowiska przepisów prawa ochrony środowiska	WIOŚ, organy ochrony środowiska	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Cel główny: Ochrona zasobów naturalnych		Cel szczegółowy: Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu													
Wspieranie działań na rzecz zatwierdzenia przez Komisję Europejską projektowanych na terenie powiatu obszarów europejskiej sieci Natura 2000 oraz sporządzenie dla nich planów ochrony	Samorząd Powiatowy	+	+	0	+	+	+	+	+	+	0	0	0	0	
Kontynuowanie działań mających na celu utworzenie Wiślańsko-Narwiańskiego Parku Krajobrazowego jako ważnego korytarza ekologicznego	Sejmik Województwa Mazowieckiego, samorządy nadwiślańskie	+	+	0	+	+	+	+	+	+	0	0	0	0	
Ochrona bogatej różnorodności biologicznej	Użytkownicy środowiska	+	+	0	+	+	0	0	0	+	0	0	0	0	
Kontynuowanie działań na rzecz przywrócenia równowagi przyrodniczej w rejonie płockim (kormorany, bobry, jętki, inne)	GDOŚ/RDOŚ, samorządy: powiatowe, gminne, organizacje pozarządowe	N	N	+	N	N	0	0	0	0	0	0	0	0	
Zapewnienie przestrzegania przez właścicieli zwierząt egzotycznych ustawowego obowiązku zgłaszania ich do rejestracji	Starosta Płocki (WRiŚ)	0	+	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Zwiększenie dbałości o zadrzewienia; prowadzenie bieżących prac pielęgnacyjnych drzew i krzewów	Właściciele nieruchomości	+	+	+	+	+	0	+	0	+	+	0	0	0	
Nakładanie i egzekwowanie od inwestorów odpowiedniej kompensacji przyrodniczej	Organy orzekające	+	+	+	+	+	0	+	0	+	+	0	0	0	
Intensyfikacja działań na rzecz zakładania nowych zadrzewień i zakrzewień	Właściciele nieruchomości	N	+	+	+	+	0	+	0	+	+	0	0	0	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Wpieranie działań zmierzających do weryfikacji rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie gatunków chronionych w celu przywrócenia równowagi przyrodniczej w powiecie plockim	Samorząd Powiatowy, organizacje pozarządowe	N	N	0	N	N	0	0	0	0	0	0	0	0
Kontynuowanie działań mających na celu rozwiązanie problemu odpowiedzialności za szkody wyrządzone w gospodarce rybackiej i środowisku przez nadmierną populację kormorana czarnego bytującego na terenach nadwodnych w powiecie	Samorząd Powiatowy, organizacje pozarządowe	N	N	0	N	N	0	0	0	0	0	0	0	0
Wspieranie działań na rzecz przyspieszenia prac nad opracowaniem „Strategii gospodarowania populacją kormorana czarnego w Polsce”	Samorząd Powiatowy, org. pozarządowe	N	N	0	N	N	0	0	0	0	0	0	0	0
Wspieranie starań gmin nadwiślańskich w celu rozwiązania problemu uciążliwości plagi jętki (zielonego komara)	Samorząd Powiatowy	N	N	+	N	N	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezwzględne przestrzeganie przy realizacji robót termoizolacyjnych budynków przepisów o ochronie gatunkowej ptaków i ich siedlisk, np. jerzyków	Inwestorzy, projektanci, organy archit.-budowlane	0	0	0	N	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjach lokalizacyjnych nakazów i zakazów obowiązujących na terenach przyrodniczych prawnie chronionych oraz innych uwarunkowań przyrodniczych	Samorządy gminne	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0	0
Optimalizacja nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa	Starosta Płocki (WRiŚ)	+	+	+	+	+	0	0	0	+	+	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Sporządzenie uproszczonych planów urządzenia lasów/ inwentaryzacji stanu lasów dla lasów, których plany wyekspirują z dniem 31.12.2014 r.	Starosta Płocki (WRiŚ)	+	+	+	+	+	0	0	0	+	+	0	0	0
Wzmoczenie działań na rzecz zwiększenia i ochrony zasobów leśnych w ramach realizacji „Krajowego programu zwiększania lesistości”	Nadleśnictwa, właściciele gruntów	N	+	+	+	+	0	+	0	+	+	0	0	0
Motywowanie właścicieli gruntów nieprzydatnych rolniczo do ich zalesiania	Starosta Płocki, Sam. gminne, Nadleśnictwa, organizacje pozarządowe	N	+	+	+	+	0	+	+	+	+	0	0	0
Kontynuowanie działań zachęcających właścicieli gruntów pokrytych samosiewami do przeklasyfikowania ich na lasy	Starosta Płocki (WRiŚ, WGGN)	N	+	+	+	+	0	+	0	+	+	0	0	0
Kontynuowanie szkoleń dla właścicieli lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa w zakresie prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej	Starosta Płocki (WRiŚ)	+	+	+	+	+	0	0	0	0	0	0	0	0
Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów przeznaczonych pod zalesienia, zakładających zwarte kompleksy leśne	Samorządy gminne	+	+	+	+	+	0	0	+	+	+	0	0	0
Współpraca z Nadleśnictwami LP w zakresie zapewniania zrównoważonej gospodarki leśnej w Leśnym Kompleksie Promocyjnym Lasy Gostynińsko-Włocławskie	Starosta Płocki, wójtowie gmin, Nadleśnictwa	+	+	+	+	+	0	+	+	+	+	0	0	0
Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych poprzez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego	Nadleśnictwa, właściciele lasów	+	+	+	+	+	0	+	+	+	+	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Dostosowywanie drzewostanów leśnych do warunków siedliskowych	Nadleśnictwa, właściciele lasów	+	+	+	+	+	0	0	0	0	0	0	0	0
Kontynuowanie wzmożonych kontroli gospodarki leśnej prowadzonej w lasach założonych z udziałem środków publicznych (budżetu państwa, UE)	Starosta Płocki (WRiŚ)	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0
Stałe monitorowanie środowiska leśnego w celu przeciwdziałania chorobom drzewostanów, pożarom	Nadleśnictwa, właściciele lasów	+	+	+	+	+	0	+	0	+	+	0	0	0
Zacieśnienie współpracy w zakresie zabezpieczania pożarysk lasów prywatnych	Starosta Płocki (WRiŚ), PSP, OSP, Nadleśnictwa, sam. gminne,	+	+	+	+	+	0	+	0	+	+	0	0	0
Racjonalizowanie gospodarki łowieckiej	Koła łowieckie	N	N	0	N	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zawarcie nowej umowy dzierżawy obwodu łowieckiego polnego Nr 301 - zgodnie z wnioskiem PZŁ	Starosta Płocki (WRiŚ), ZO PZŁ	0	N	0	N	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zapewnienie przestrzegania przez właścicieli chartów rasowych i ich mieszańców ustawowego obowiązku uzyskiwania zezwolenia Starosty Płockiego na ich hodowanie lub utrzymywanie	Starosta Płocki (WRiŚ), właściciele psów	0	N	0	N	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cel główny: Ochrona zasobów naturalnych Cel szczegółowy: Ochrona zasobów wodnych														
Działania na rzecz ograniczenia wykorzystywania wód podziemnych dla innych potrzeb niż potrzeby socjalno-bytowe mieszkańców	Starosta Płocki, Marszałek Województwa Mazowieckiego, WIOŚ	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Uwzględnianie w sporządzanych planach zagospodarowania przestrzennego gmin ochrony głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP)	Wójtowie gmin, burmistrzowie miast i gmin, Starosta Płocki	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0
Działania na rzecz rozwoju tzw. małej retencji wody														
Zagospodarowanie terenów podmokłych, o niskiej klasie bonitacji, w kierunku budowy stawów	Właściciele nieruchomości	N	N	0	N	N	+	0	0	+	+	0	0	0
Rozwój obiektów małej retencji na obszarach specjalizowanej produkcji rolniczej (warzywnictwo i sadownictwo) ze względu na znaczące zapotrzebowanie na wodę do nawodnień	Właściciele gospodarstw rolnych	0	0	0	N	N	+	0	0	+	+	0	0	0
Modernizacja systemów melioracyjnych przez zaopatrzenie ich w urządzenia piętrzące wodę – w celu zatrzymywania w korytach cieków wód pozimowych i opadowych	Właściciele nieruchomości	0	N	0	0	N	+	0	0	0	0	0	0	0
Wykorzystywanie warunków środowiskowych dla potrzeb zwiększenia retencji wodnej (poprawa struktury gleb, zwiększenie lesistości, zadrzewień i zakrzaczeń, ochrona mokradeł, renaturyzacja rzek i ich dolin)	Użytkownicy środowiska	N	N	N	N	N	+	0	N	N	+	0	0	0
Egzekwowanie nakazów i zakazów obowiązujących na terenach zespołów przyrodniczo-krajobrazowych utworzonych wokół jezior	Samorządy gmin	+	+	+	+	+	+	0	0	0	0	0	0	0
Realizacja działań na rzecz ochrony wód szczególnie narażonych na azotany pochodzenia rolniczego	Rolnicy, instytucje działające na rzecz rolnictwa	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Tworzenie roślinnych stref buforowych wokół cieków i zbiorników wodnych w celu ograniczenia spływu powierzchniowego z terenów intensywnej produkcji rolniczej	Właściciele terenów nadwodnych	0	+	0	+	+	+	0	0	+	0	0	0	0
Realizacja działań mających na celu ograniczenie zanieczyszczenia powodowanego przez substancje niebezpieczne pochodzące ze źródeł przemysłowych	Przedsiębiorcy	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0	0	0
Optymalizacja zużycia wody poprzez zapobieganie stratom na przesyle	Jednostki wod.-kan.	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0
Rozwój państwowego monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	WIOŚ	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0
Propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody przez działania edukacyjno-promocyjne (akcje, kampanie skierowane do wszystkich grup społecznych)	Ośrodki edukacji ekologicznej	0	0	+	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0
Kontynuowanie działań na rzecz renaturyzacji jezior łąckich, w tym: – budowa sztucznej rafy koralowej z zainstalowanych w jeziorze modułów z Dreissena polymorpha, – zainstalowanie w wodach jeziora Zdrowskiego systemu BSMIO – tj. systemu wczesnego reagowania na wprowadzanie do jeziora substancji biogennych lub ścieków	WZMiUW w Warszawie	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0
		0	+	+	+	+	+	0	0	0	0	0	0	0
Cel główny: Ochrona zasobów naturalnych Cel szczegółowy: Ochrona powierzchni ziemi														
Wdrożenie rejestru zawierającego informacje o terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz o terenach, na których ruchy te występują	Starosta Płocki	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0	+

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Prowadzenie obserwacji terenów zagrożonych usuwiskami oraz udostępnianie społeczeństwu informacji w tym zakresie poprzez „Publicznie dostępny wykaz danych o środowisku i jego ochronie”	Starosta Płocki	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0	+
Zakończenie prac nad systemem osłony przeciw-osuwiskowej	Państwowy Instytut Geologiczny	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0	+
Opracowanie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań jakości gleby i ziemi w powiecie	Starosta Płocki	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0
Rozpoznanie występowania na terenie powiatu gruntów zdegradowanych i zdewastowanych lub narażonych na degradację	Starosta Płocki	0	0	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0
Przeprowadzenie badania jakości gleby i ziemi w powiecie	Starosta Płocki	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0
Udostępnianie społeczeństwu wyników badań jakości gleby i ziemi poprzez „Publicznie dostępny wykaz danych o środowisku i jego ochronie”	Starosta Płocki	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0
Dokonywanie ocen jakości gleby i ziemi oraz obserwacji zmian w ramach państwowego monitoringu środowiska	WIOŚ	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0
Racjonalne korzystanie z powierzchni ziemi, z zachowaniem jej wartości przyrodniczych, krajobrazowych, produkcyjnych i kulturowych	Użytkownicy środowiska	0	+	+	+	+	0	0	+	+	0	0	0	0
Zapobieganie i naprawa szkód w środowisku powstałych w wyniku działalności człowieka – zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”	Użytkownicy środowiska	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	+
Dokonywanie rekultywacji terenów poeksploatacyjnych na złożach kopalin, składowiskach odpadów	Przedsiębiorcy	0	0	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych; przywracanie im funkcji przyrodniczych, rekreacyjnych lub rolniczych; wspieranie finansowe inicjatyw i projektów w tym zakresie	Użytkownicy środowiska, fundusze ekologiczne	0	0	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0
Prowadzenie szkoleń dla podmiotów gospodarczych na temat odpowiedzialności sprawcy za szkody w środowisku	Starosta Płocki, RCEE, firmy szkoleniowe	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0	0
Prowadzenie edukacji rolników i rozpowszechnianie wśród nich zasad dobrej praktyki rolnej i leśnej, zgodnych z zasadami rozwoju zrównoważonego	MODR, jedn. działające na rzecz roln. i leśn.	+	+	+	+	+	+	0	+	+	0	0	0	0
Promocja rolnictwa ekologicznego i rolnictwa integrowanego, przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogenne	Starosta Płocki, jedn. działające na rzecz roln.	+	+	+	+	+	+	0	+	+	0	0	0	0
Ochrona szaty roślinnej i wprowadzanie zadrzewień śródpolnych, pasów zadrzewień wzdłuż cieków wodnych - w celu przeciwdziałania erozji wietrznej i wodnej	Rolnicy	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0
Ograniczenie emisji zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych	Przedsiębiorcy	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0
Racjonalizowanie przekazywania gruntów rolniczych i leśnych pod budownictwo i inwestycje infrastrukturalne	Organy ds. ochr. gruntów roln. i leśnych	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0
Cel główny: Ochrona zasobów naturalnych Cel szczegółowy: Ochrona zasobów surowców naturalnych														
Większe wykorzystanie złóż udokumentowanych i eksploatowanych na terenie powiatu	Starosta Płocki, Marszałek Województwa Mazowieckiego, przedsiębiorcy	0	0	0	0	0	0	0	+	+	0	+	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalin	Starosta Płocki, Marszałek Województwa Mazowieckiego, Okręgowy Urząd Górnicy	0	+	0	+	+	0	0	+	+	0	+	0	0
Kontrola realizacji warunków udzielonych koncesji na działalność gospodarczą w zakresie wydobywania złóż kopalin	Starosta Płocki, Marszałek Województwa Mazowieckiego, Okręgowy Urząd Górnicy	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0
Ograniczanie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin	Przedsiębiorcy	0	0	0	0	0	0	0	+	+	0	+	0	0
Wzmocnienie ochrony niezagospodarowanych złóż kopalin w procesie planowania przestrzennego	Organy planowania przestrzennego	0	0	0	0	0	0	0	+	+	0	+	0	0
Cel główny: Rozwój energetyki odnawialnej Cel szczegółowy: Rozwój produkcji energii słonecznej														
Dokonanie oceny zasobów energii słonecznej na terenie gmin w powiecie płockim	Samorządy gminne	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0
Opracowanie bilansu energii słonecznej na terenie powiatu płockiego na podstawie ocen dokonanych przez gminy	Starosta Płocki	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0
Preferowanie budowy kolektorów słonecznych w obiektach użyteczności publicznej	Właściciele obiektów	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Stworzenie instrumentów finansowo-prawnych motywujących mieszkańców do budowy kolektorów słonecznych w domach mieszkalnych	Właściwi ministrowie	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0
Zakładanie kolektorów słonecznych w istniejących obiektach produkcyjnych oraz uwzględnianie technologii energooszczędnych w obiektach projektowanych	Przedsiębiorcy	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0
Prowadzenie edukacji ekologicznej społeczeństwa w zakresie oferowanych warunków finansowo-technicznych budowy kolektorów słonecznych oraz korzyści wynikających z pozyskiwania energii słonecznej	Samorządy gminne, samorząd powiatowy, organizacje pozarządowe	0	0	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0
Organizowanie spotkań z przedstawicielami firm oferującymi sprzedaż kolektorów słonecznych	Samorządy gminne, samorząd powiatowy, organizacje pozarządowe	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0
Promowanie kolektorów słonecznych podczas imprez ekologicznych w powiecie (np. Powiatowy Dzień Ziemi, giełda rolnicza, dożynki powiatowe)	Samorząd powiatowy	0	0	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0
Cel główny: Rozwój energetyki odnawialnej Cel szczegółowy: Rozwój produkcji energii z biomasy														
Dokonanie oceny zasobów energii z biomasy na terenie gmin powiatu płockiego	Samorządy gminne	0	N	0	0	N	0	+	0	0	+	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Opracowanie bilansu energii z biomasy na terenie powiatu plockiego na podstawie ocen dokonanych przez gminy	Starosta Płocki	0	N	0	0	N	0	+	0	0	+	0	0	0
Opracowanie programu wykorzystania biomasy do celów grzewczych w obiektach administrowanych przez samorząd gminny oraz w budynkach indywidualnych	Samorządy gmin wiejskich	0	N	0	0	N	0	+	0	0	+	0	0	0
Motywowanie rolników do zakładania plantacji roślin energetycznych (np. wierzby energetycznej, malwy pensylwańskiej, kukurydzy)	Samorządy gminne, samorząd powiatowy organizacje pozarządowe	0	N	0	0	N	N	+	N	N	+	0	0	0
Promowanie korzyści z produkcji roślin energetycznych dla rolników i środowiska (dodatkowe źródło dochodu, ograniczenie emisji)	Rolnicy samorządy gminne, powiatowy	0	N	0	0	N	N	+	N	N	+	0	0	0
Wykorzystanie nadwyżek słomy na cele energetyczne	Rolnicy	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0
Wykorzystanie istniejących w powiecie gruntów marginalnych na potrzeby zakładania plantacji roślin energetycznych	Rolnicy	0	N	0	0	N	N	+	N	N	+	0	0	0
Promocja gospodarstw rolnych, w których powstały plantacje upraw energetycznych w celu pozyskiwania energii	Rolnicy, samorządy gmin, powiatowy	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0
Tworzenie na terenie powiatu wyspecjalizowanych podmiotów zajmujących się zbiorem lub dostawą biomasy	Przedsiębiorcy	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Uproszczenie procedur związanych z produkcją biopaliw na użytek własny rolników	Właściwi Ministrowie	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0
Promowanie pierwszej w powiecie wytwórni biopaliw w Józinku, gm. Bielsk, prowadzonej przez grupę rolników	Rolnicy, samorządy gminne, powiatowy	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0
Cel główny: Rozwój energetyki odnawialnej Cel szczegółowy: Rozwój produkcji energii wiatrowej														
Dokonanie oceny zasobów energii wiatrowej na terenie gmin w powiecie płockim	Samorządy gminne	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0
Opracowanie bilansu energii wiatrowej na terenie powiatu płockiego na podstawie ocen dokonanych przez gminy	Starosta Płocki	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0
Preferowanie wyznaczania lokalizacji dla budowy elektrowni wiatrowych w formie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jako jedynych instrumentów kształtowania ładu przestrzennego w gminach	Samorządy gminne	N	N	0	N	0	0	+	0	-	+	0	0	0
Uwzględnianie w decyzjach o warunkach zabudowy/ lokalizacji inwestycji celu publicznego wymogów ochrony środowiska	Samorządy gminne	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Stworzenie instrumentów finansowo-prawnych dla realizacji małych elektrowni wiatrowych przez inwestorów indywidualnych	Fundusze krajowe i zagraniczne	N	N	0	N	0	0	+	0	-	+	0	0	0
Weryfikowanie wiarygodności „inwestorów”	Wydzierżawiający grunty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Organizowanie szkoleń i akcji edukacyjnych dla właścicieli gruntów (np. rolników) informujących o skutkach ewentualnych błędów popełnianych przy zawieraniu umów z inwestorami lub pośrednikami o wydzierżawieniu gruntów pod budowę elektrowni wiatrowych	Instytucje działające na rzecz rolnictwa	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Organizowanie specjalistycznego poradnictwa dla rolników zainteresowanych budową elektrowni wiatrowych oraz rolników wydzierżawiających swoje grunty pod budowę elektrowni wiatrowych	Samorząd powiatu	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0
Zalecanie przeprowadzania procedur ocen oddziaływania na środowisko dla elektrowni wiatrowych, zwłaszcza używanych	Organy właściwe do wydania decyzji środowiskowych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0
Działania na rzecz opracowania metodologii sporządzania raportów o oddziaływaniu elektrowni wiatrowych na środowisko, zwłaszcza awifaunę, krajobraz, klimat akustyczny, tereny objęte prawną ochroną przyrody	Samorząd powiatu płockiego	+	+	0	+	0	0	0	0	+	+	0	0	0
Współpraca przedstawicieli środowisk inwestorów i deweloperów projektów wiatrowych z ornitologami, pozarządowymi organ. ekologicznymi oraz społeczeństwem w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych	Zainteresowani	+	+	0	+	0	0	0	0	+	+	0	0	0
Optymalizowanie określania uwarunkowań środowiskowych dla elektrowni wiatrowych w fazie: budowy, eksploatacji i likwidacji	Organy właściwe do wydania decyzji środowiskowych	+	+	0	+	0	0	0	0	+	+	0	0	0
Sporządzanie indywidualnych dokumentacji technicznych dla elektrowni wiatrowych używanych zgodnych z Polskimi Normami i europejskimi aprobatami technicznymi	Projektanci	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0
Prowadzenie monitoringu porealizacyjnego dla elektrowni wiatrowych	Inwestorzy przedsiębiorcy	+	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0
Wyeliminowanie nielegalnego rynku obrotu lokalizacjami i projektami elektrowni wiatrowych	Pośrednicy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Promowanie dobrych wzorców budowy i korzyści płynących z użytkowania elektrowni wiatrowych	Przedsiębiorcy	+	0	0	+	0	0	0	0	+	+	0	0	0
Cel główny: Rozwój energetyki odnawialnej Cel szczegółowy: Rozwój produkcji energii wodnej														
Dokonanie oceny zasobów energii wodnej na terenie gmin w powiecie płockim	Samorządy gminne	0	0	0	0	0	+	0	0	0	+	0	0	0
Opracowanie bilansu energii wodnej na terenie powiatu płockiego na podstawie ocen dokonanych przez gminy	Starosta Płocki	0	0	0	0	0	+	0	0	0	+	0	0	0
Stworzenie bazy danych potencjalnych lokalizacji małych elektrowni wodnych w powiecie wraz z ich charakterystykami techniczno-ekonomiczno-prawnymi oraz udostępnianie jej społeczeństwu	Starosta Płocki	+	+	0	+	+	+	0	0	N	+	0	0	0
Wykorzystywanie możliwych warunków do budowy urządzeń energetyki wodnej, zwłaszcza miejsc po dawnych spiętrzeniach młyńskich, np. spiętrzenia na rzece Skrwa Prawa	Zainteresowani	N	N	0	N	N	+	0	0	N	+	0	0	0
Preferowanie pozyskiwania energii wodnej z istniejących lub nowo projektowanych zbiorników wodnych określonych w „Programie małej retencji wodnej dla województwa mazowieckiego”	Zainteresowani	N	N	0	N	N	+	0	0	N	+	0	0	0
Wspieranie działań na rzecz rozwoju energetyki wodnej w powiecie	Organy administracji publicznej, fundusze, organizacje pozarządowe	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Stworzenie instrumentów finansowo-prawnych dla realizacji małej energetyki wodnej przez inwestorów indywidualnych	Właściwi ministrowie	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0
Motywowanie społeczeństwa do budowy nowych lub odbudowy/modernizacji istniejących obiektów małej retencji wodnej, mogących służyć rozwojowi małej energetyki wodnej	Organy administracji publicznej, fundusze, organizacje pozarządowe	0	0	0	0	0	+	+	0	0	+	0	0	0
Cel główny: Rozwój energetyki odnawialnej Cel szczegółowy: Rozwój produkcji energii za pomocą pomp ciepła														
Wspieranie działań na rzecz rozwoju produkcji energii cieplnej za pomocą pomp ciepła	Samorząd gminny i powiatowy, przedsiębiorcy	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0
Opracowanie ścieżki postępowania dla inwestorów zainteresowanych budową pomp ciepła	Starosta Płocki (WRiŚ, WAiB)	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0
Promowanie korzyści z funkcjonowania pierwszych w powiecie pomp ciepła dla ogrzania domów mieszkalnych i obiektów restauracyjno-hotelowych	Samorzady gminne i powiatowy	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0
Cel główny: Rozwój energetyki odnawialnej Cel szczegółowy: Rozwój energetyki geotermalnej														
Nawiązanie współpracy z samorządem m. Gostynina w celu wykorzystania budowy ponadregionalnego kompleksu geotermalnego w Gostyninie jako szansy dla rozwoju gospodarczego, turystycznego i społecznego powiatu płockiego, w tym zorganizowanie wizyty studyjnej dla radnych, członków Zarządu i zainteresowanych dyrektorów wydziałów Starostwa	Starosta Płocki (WRiŚ, WRGiFS)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Wypracowanie koncepcji możliwości rozwojowych powiatu w aspekcie planowanego „w sąsiedztwie” największego kompleksu geotermalnego w Polsce, zwłaszcza w zakresie rozwoju obiektów handlowych, gastronomicznych, medycznych i rekreacyjnych - jako wsparcia dla projektowanej w ramach kompleksu infrastruktury	Starosta Płocki (WRiŚ, WRGiFS)	N	N	+	N	N	N	N	0	N	0	0	0	0
Cel główny: Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa Cel szczegółowy: Zwiększenie efektywności edukacji ekologicznej społeczeństwa														
Wzbogacanie edukacji ekologicznej w szkołach i placówkach oświatowych na terenie powiatu	Dyrektorzy szkół, przedszkoli	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0
Tworzenie „zielonych szkół” w powiecie	Samorządy gminne, powiatowy,	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wspomaganie systemu edukacji szkolnej	Samorządy gminne, powiatowy, wojewódzki, organizacje pozarządowe,	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Doskonalenie edukacji ekologicznej osób dorosłych	Samorządy gminne, powiatowe, wojewódzkie, organizacje pozarządowe,	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0
Odpowiedni dobór form przekazu i treści edukacyjnych kierowanych do poszczególnych grup społecznych i zawodowych	Ośrodki edukacyjne	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Uwzględnienie potrzeb społecznych w zakresie rozwoju edukacji ekologicznej w różnych aspektach korzystania ze środowiska, np.: gospodarki odpadami, gospodarki wodnej i ściekowej, gospodarki leśnej, ochrony zadrzewień, utrzymania urządzeń melioracyjnych, produkcji energii odnawialnej	Starostwo Powiatowe w Płocku, organizacje pozarządowe, Nadleśnictwa LP	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0
Zacieśnienie współpracy ze szkołami, uczelniami wyższymi, ośrodkami naukowo-badawczymi	Samorząd powiatu	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wspieranie działalności pozarządowych organizacji ekologicznych działających na terenie powiatu	Samorządy gminne, powiatowy, wojewódzki, przedsiębiorcy	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zawarcie porozumienia z organizacjami ekologicznymi, samorządami, szkołami, mediami w sprawie utworzenia zintegrowanego systemu edukacji ekologicznej dorosłych, z wykorzystaniem najbardziej efektywnych form edukacyjnych	Starosta Płocki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Motywowanie przedsiębiorców do aktywniejszego prowadzenia edukacji ekologicznej własnych pracowników oraz pozostałych mieszkańców powiatu	Przedsiębiorcy	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Kontynuowanie edukacji ekologicznej pracowników Starostwa Powiatowego w Płocku oraz jednostek organizacyjnych powiatu	Wydz. R.i Ś., Wydz. EKIP, Wydział AiZK Starostwa Powiatowego w Płocku	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Zwiększenie przejrzystości uzasadnień decyzji podejmowanych w sprawach ochrony środowiska	Organy orzekające	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Promowanie znaków środowiskowych na produktach kierowanych do konsumentów	Przedsiębiorcy	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Promocja wizerunku ekologicznego powiatu – tytułu Mecenasa Polskiej Ekologii; umacnianie funkcji lidera środowiskowego w regionie	Samorząd powiatu plockiego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cel główny: Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa Cel szczegółowy: Zwiększenie dostępu społeczeństwa do informacji o środowisku.														
Systematyczne prowadzenie w Biuletynie Informacji Publicznej „Publicznie dostępnego wykazu danych o środowisku i jego ochronie”	Wydz. RiŚ., Wydział AiB Wójtowie gmin, burmistrzowie miast i gmin	0	0	0/+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zakończenie prac organizacyjnych i technicznych nad utworzeniem w Starostwie Powiatowym w Płocku specjalistycznego punktu ds. udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie	Dyr. Wyd. RiŚ	0	0	0/+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Doskonalenie funkcjonowania punktu ds. udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie	Pracownik ds. obsługi punktu	0	0	0/+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rozpowszechnianie wśród społeczeństwa informacji o funkcjonowaniu „Publicznie dostępnego wykazu danych o środowisku i jego ochronie” oraz możliwości powszechnego korzystania ze zgromadzonych danych	Pracownik ds. obsługi punktu	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wypracowanie skutecznych metod zwiększenia zainteresowania społeczeństwa informacjami o środowisku i jego ochronie	Wydz. RiŚ Starostwa Powiatowego w Płocku	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Opracowanie folderu informującego społeczeństwo o ustawowo zagwarantowanym prawie dostępu do informacji o środowisku	Wydział Rolnictwa i Środowiska SP w Płocku	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0
Zapewnienie szkolenia pracowników obsługujących stanowiska ds. dostępu do informacji o środowisku	Starosta Płocki, Wójtowie/burmistrzowie miast i gmin	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0
Organizowanie szkoleń dla społeczeństwa w zakresie prawa do dostępu do informacji o środowisku	Starosta Płocki, Wójtowie/burmistrzowie miast i gmin, RCEE w Płocku, firmy szkoleniowe	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0
Pełne wdrożenie we wszystkich gminach w powiecie płockim systemu informacji o środowisku i jego ochronie oraz jego bieżące aktualizowanie	Wójtowie/burmistrzowie miast i gmin	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0
Ułatwienie mieszkańcom powiatu korzystania z Internetu - BIP	Wójtowie/burmistrzowie miast i gmin	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cel główny: Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa		Cel szczegółowy: Wzrost aktywności społecznej												

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Zapewnianie czynnego udziału społeczeństwa w procedurach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektów dokumentów o znaczeniu strategicznym (SOO)	Zarząd Województwa Mazowieckiego, Zarząd Powiatu w Płocku, wójtowie/burmistrzowie miast i gmin	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zapewnianie czynnego udziału społeczeństwa w procedurach oceny oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (OOS)	RDOŚ w Warszawie, Starosta Płocki, wójtowie/burmistrzowie miast i gmin	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zacieśnianie współpracy z organami właściwymi do wydania decyzji środowiskowych w zakresie aktywizacji mieszkańców powiatu do czynnego udziału w prowadzonych postępowaniach	Starosta Płocki, RDOŚ w Warszawie, RDLP w Łodzi, wójtowie/burmistrz. miast i gmin	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Organizowanie akcji lokalnych służących ochronie środowiska (np. obchody Powiatowego Dnia Ziemi, Dnia Ochrony Środowiska, akcje sprzątnięcia świata, dożynki powiatowe, giełdy rolnicze)	Starosta Płocki (WRiŚ, WEKiP)	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kontynuowanie spotkań samorządu powiatu z sołtysami, spółkami wodnymi, właścicielami lasów prywatnych, członkami OSP i innymi grupami społecznymi i zawodowymi	Starosta Płocki (WRiŚ)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Finansowe wspieranie przez fundusze ekologiczne projektów w zakresie ochrony środowiska	Fundusze ekologiczne: krajowe i zagraniczne	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Zapewnianie udziału pozarządowych organizacji ekologicznych we wszystkich gremiach podejmujących decyzje dotyczące ochrony środowiska	Organy ochrony środowiska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Organizowanie otwartych spotkań ze społeczeństwem w sprawach problematycznych, konfliktowych, o dużym znaczeniu społecznym i środowiskowym	Organy ochrony środowiska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Wspieranie inicjatyw lokalnych służących środowisku	Organy adm. publicznej, org. pozarządowe, fundusze ekologiczne	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem projektu Programu

Realizacja działań i zadań projektu Programu powinna przyczynić się do osiągnięcia celu strategicznego, tj. winna nastąpić poprawa stanu środowiska przyrodniczego i skuteczniej powinny być chronione jego zasoby. Większość działań dotyczy przedsięwzięć pozainwestycyjnych. Zadania inwestycyjne projektu Programu najczęściej klasyfikuje się jako mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W trakcie ich realizacji może nastąpić potencjalne negatywne oddziaływanie na większość elementów środowiska, ale będą to oddziaływania krótkotrwałe, o małym zasięgu, bezpośrednie. Natomiast podczas eksploatacji zrealizowanych instalacji nie będzie negatywnego oddziaływania na środowisko, bowiem zastosowane urządzenia i technologie będą spełniać wymogi najlepszych dostępnych technik i technologii. W efekcie na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem projektu Programu nastąpi poprawa jakości środowiska.

6.1. Wody podziemne i powierzchniowe

Realizacja zadań ma doprowadzić do racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi. Możliwe będzie ograniczenie zużycia wody oraz ochrona szczególnie cennych wód podziemnych. Inwestycje w zakresie budowy i rozbudowy wodociągów i stacji uzdatniania wody, ujęć wody przyczynią się do poprawy jakości wody pitnej oraz do podniesienia standardu życia mieszkańców. Budowa i rozbudowa sieci kanalizacyjnych, oczyszczalni ścieków, uporządkowanie gospodarki odpadami, nawozami, gnojowicą, plany zagospodarowania przestrzennego, wzrost świadomości ekologicznej, budowa kanalizacji wód opadowych spowoduje pozytywny wpływ na środowisko m.in. poprzez zmniejszenie ilości odprowadzanych do środowiska ścieków nieoczyszczonych ze źródeł komunalnych i przemysłowych oraz ograniczenie spływu zanieczyszczeń obszarowych. Realizacja działań zapisanych w projekcie Programu jest niezbędna i korzystna dla środowiska.

6.2. Poprawa jakości powietrza, klimat

Zadania projektu Programu mają poprawić jakość powietrza zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska. Przedsięwzięcia w tym zakresie mają prowadzić do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery m.in. poprzez eliminację wykorzystania paliw konwencjonalnych w kotłowniach lokalnych i gospodarstwach domowych, stosowanie odnawialnych źródeł energii, wykorzystywanie nowoczesnych technologii

w zakładach przemysłowych, w hodowli, rolnictwie, gospodarowaniu odpadami, oczyszczaniu ścieków. Działania te pozwolą na wyeliminowanie zagrożenia dla zdrowia ludzi, ograniczą niszczenie fasad budynków zabytkowych.

Do źródeł emisji o najbardziej znaczącym negatywnym oddziaływaniu na środowisko należy komunikacja. Emisja substancji z silników pojazdów jest znaczna i oddziałuje na stan czystości powietrza, szczególnie w najbliższym otoczeniu dróg. W bezpośrednim sąsiedztwie drogi mogą wystąpić zmiany w ekosystemach, co jest spowodowane zanieczyszczeniami gleb i wód, gdzie głównym źródłem zanieczyszczeń są spływy z dróg substancji chemicznych stosowanych przy ich utrzymaniu, wycieki z pojazdów, a także wytwarzane odpady (remonty dróg, ich eksploatacja, np. zmiotki z oczyszczania ulic, odpady z koszy przy miejscach postojowych, a także „dzikie wysypiska” oraz odpady powstałe w wyniku zdarzeń losowych, w tym wypadków i kolizji drogowych). Poprawa parametrów istniejących tras komunikacyjnych spowoduje wzrost natężenia ruchu, któremu towarzyszy wzrost emisji spalin i hałasu. Poprawa infrastruktury transportowej powoduje jednak poprawę płynności ruchu, przyspieszenie przejazdów, co wiąże się także ze zmniejszeniem emisji spalin i oszczędnością w zużyciu paliw.

Należy pamiętać, że drogi na nowych obszarach mogą powodować zmiany krajobrazu, wycięcia drzew i zieleni. Poprawa jakości dróg spowoduje także mniej kolizji, awarii drogowych.

Zmiana świadomości ekologicznej mieszkańców, zwłaszcza w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami, oczyszczania ścieków, niewypalania traw, odpadów, właściwe postępowanie w hodowli, rolnictwie, stosowanie dobrych praktyk rolniczych zmniejszy uciążliwość odorowe. Zmniejszenie emisji tzw. gazów cieplarnianych, nowe zadrzewienia i zalesienia, ochrona istniejących lasów i zadrzewień przyczyni się do przeciwdziałania zmianom klimatu.

Kolejnymi kierunkami działań jest wzrost udziału energii z odnawialnych źródeł. Różnorodność postaci energii odnawialnej przekłada się na różnorodność oddziaływań na środowisko. Generalnie, poza wykorzystaniem biomasy, zaletą energii odnawialnej jest eliminacja wytwarzania odpadów, ścieków i emisji do powietrza na etapie eksploatacji. Realizacja odnawialnych źródeł energii założona przez powiat potencjalnie poprawi jakość środowiska, w tym powietrza.

6.3. Ograniczenie emisji hałasu

Na terenie powiatu głównym problemem nie jest hałas przemysłowy, ale komunikacyjny, co wiąże się ze stałym wzrostem natężenia ruchu i rozwojem

sieci transportowej w Płocku. Zadania zaproponowane w projekcie Programu mają na celu ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego i jego negatywnego oddziaływania na człowieka. W tym kontekście należy wskazać, że wszelkiego rodzaju inwestycje zwiększające płynność ruchu, zwłaszcza na obszarach zwartej zabudowy, przyczyniają do istotnego zmniejszenia ryzyka zdrowotnego powodowanego przez hałas. Korzystne jest to także dla budynków, ponieważ zmniejszają się drgania i wibracje, które mogą powodować ich uszkodzenie. Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego uzyska się poprzez poprawę stanu nawierzchni drogi, a także poprawę płynności ruchu.

Szczególne znaczenie mają te zaplanowane działania, które prowadzą do zidentyfikowania i zinwentaryzowania terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu (mapy akustyczne, monitoring hałasu), ponieważ dzięki temu można prowadzić efektywne działania ograniczające jego skutki np. poprzez wymianę okien na dźwiękoszczelne, modernizację dróg, budowę ekranów, nasadzenie i odnowienie zieleni.

6.4. Promieniowanie elektromagnetyczne

Zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym w powiecie występuje przede wszystkim w bezpośrednim otoczeniu jego źródła (stacje elektroenergetyczne, linie elektroenergetyczne, stacje bazowe telefonii komórkowej itp.). Dlatego, aby ograniczyć negatywne oddziaływanie promieniowania elektromagnetycznego na ludzi i środowisko, konieczne jest prowadzenie monitoringu jego natężenia, a także zidentyfikowanie obszarów narażenia na to promieniowanie. Ze względu na występowanie promieniowania konieczne jest więc wyznaczanie obszarów bez zabudowy oraz uwzględnianie takich obszarów i wynikających z tego ograniczeń w planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach lokalizacyjnych. Planowane działania projektu Programu umożliwią ograniczenie narażenia ludzi i środowiska na promieniowanie elektromagnetyczne, bowiem w powiecie brak pełnej identyfikacji tego problemu.

6.5. Ochrona zasobów surowcowych

Ochrona zasobów surowcowych powiatu osiągnięta będzie poprzez wzrost efektywności procesów produkcyjnych i wykorzystywania surowców, zasobów wodnych w przemyśle, co zmniejsza także emisje do środowiska. Wszelkie działania na rzecz ograniczenia całkowitej ilości zużywanej energii i surowców przyczyniają się do wolniejszego zużywania nieodnawialnych zasobów i ograniczania presji na środowisko. Realizowane to będzie poprzez wdrażanie ekoinnowacyjnych, czystych technologii i systemów zarządzania

środowiskiem w przedsiębiorstwach, zminimalizowania powstawania odpadów, maksymalnego ich odzysku. Będą wprowadzane zamknięte obiegi wody oraz ograniczane w procesach technologicznych wykorzystanie wód podziemnych. Ochrona zasobów kopalin będzie odbywać się poprzez ograniczanie wydobycia ich do wielkości gospodarczo uzasadnionych, coraz większego stosowania odnawialnych źródeł energii zamiast tradycyjnego paliwa (węgla, oleju opałowego, gazu). Zaplanowane działania przyczynią się także do ochrony krajobrazu, bioróżnorodności.

6.6. Bezpieczeństwo ekologiczne mieszkańców

Wszelkie działania mające na celu ograniczanie i zwalczanie skutków zagrożeń naturalnych, zwłaszcza suszy, powodzi, zagrożeń wichurami, pożarem oraz przeciwdziałanie skutkom poważnych awarii przemysłowych, wypadkom związanym z przewozem substancji niebezpiecznych są bardzo korzystne dla środowiska, zdrowia człowieka i bezpieczeństwa ekologicznego. Wdrażanie systemów ratowniczo - gaśniczych pozwala na stworzenie jednolitego i spójnego układu podmiotów ratowniczych, tak, aby można było podjąć skuteczne działania ratownicze w sytuacjach zagrożeń życia, zdrowia lub środowiska. Plany operacyjno – ratownicze powinny być opracowane przez zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii. Pozwolą na zminimalizowanie negatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi.

Jednym z kierunków działań, mających na celu ograniczenie ryzyka wypadku przy transporcie substancji niebezpiecznych, jest właściwa organizacja ich przewozu i dobór trasy oraz pory przejazdu. Poprawa jakości dróg służy poprawie bezpieczeństwa. Służy jej również dbałość o stan dróg, którymi odbywa się transport substancji o dużym potencjale zagrożenia, prawidłowe ich oznakowanie, utrzymanie w zimie itp. Szczególnym priorytetem władz powiatu objęte są działania służące przeciwdziałaniu skutkom suszy a także wszelkie działania zapobiegające występowaniu powodzi i minimalizujące ich skutki.

Zaplanowane działania dotyczą między innymi miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, budowy zbiorników retencyjnych, renaturyzacji jezior i służyć będą poprawie bezpieczeństwa ekologicznego.

6.7. Ochrona zasobów przyrody, roślinności i zwierząt, krajobrazu

Działania i zadania zaplanowane do realizacji mają na celu zwiększenie bioróżnorodności, ochronę siedlisk, gatunków fauny i flory, walorów przyrodniczych i krajobrazowych powiatu. Przedsięwzięcia te pozwolą na przeciwdziałanie niszczeniu walorów przyrodniczo - krajobrazowych, fragmentacji ekosystemów i utraty bioróżnorodności, co obecnie wiąże się

z rozwojem działalności rolniczej, gospodarczej i przeznaczaniem terenów na cele mieszkaniowe, letniskowe.

Szczególą rolę w ochronie różnorodności biologicznej spełniają lasy, ponieważ, pomimo znaczących przekształceń, nadal zachowują duży stopień naturalności, cechują się znacznym zróżnicowaniem siedlisk i są ostoją wielu gatunków roślin i zwierząt, a także stanowią ważne ogniwo spajające inne ekosystemy. Działanie te korzystnie wpływają także na inne elementy środowiska: powietrze, zasoby wodne, powierzchnię ziemi, pośrednio na zdrowie ludzi, ponieważ lasy pełnią wiele funkcji w środowisku (społeczne, gospodarcze, ekologiczne).

Zaplanowane działania wpłyną pozytywnie na faunę, florę oraz krajobraz powiatu. Szczególną uwagę na te elementy środowiska należy zwrócić podczas lokalizacji elektrowni wiatrowych. Podczas pracy elektrowni wiatrowej istnieje niebezpieczeństwo, że lecący ptak mając na kursie lotu turbinę, uderzy w nią. W kilku opracowaniach podano różne statystyki, ale ogólnie wszystkie wskazują na wpływ turbin na ptactwo i nietoperze. Dużym zagrożeniem dla ptaków są energetyczne linie napowietrzne. Podczas montażu linii przyłączeniowych między elektrownią wiatrową a stacją energetyczną zalecane są instalacje podziemne, a to likwiduje zagrożenie kolizji ptaków z liniami napowietrznymi. Elektrownie wiatrowe powinny być lokalizowane z dala od zamieszkałych budynków, aby nie wpływały niekorzystnie na psychikę pobliskich mieszkańców. Turbiny wraz ze śmigłami muszą być oznakowane i oświetlone. Usytuowanie elektrowni z dala od zabudowy mieszkaniowej nie powinno wpłynąć negatywnie na ludzi.

Zaplanowane działania będą na ogół pozytywnie oddziaływać na zdrowie ludzi, poprawiać standardy życia mieszkańców, bowiem poprawią się standardy jakości środowiska. Elektrownie wiatrowe wywierają wpływ na krajobraz. Projektowane siłownie wiatrowe to konstrukcje o znacznych wysokościach. Nie powinno się ich lokalizować na obszarach cennych i atrakcyjnych przyrodniczo i krajobrazowo.

6.8. Ochrona gleb i powierzchni ziemi

Degradację gleb powoduje m.in. złe wykorzystywanie nawozów i środków ochrony roślin czy niewłaściwe zabiegi agrotechniczne. Korzystne oddziaływanie na gleby będą miały przedsięwzięcia zaplanowane w projekcie Programu. Przede wszystkim przyczynią się do zachowania właściwego chemizmu gleb i zapobiegają ich degradacji. Właściwe postępowanie ze środkami ochrony roślin i nawozami pozwoli także ograniczyć przedostawanie się pierwiastków biogennych do wód podziemnych i powierzchniowych.

Wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych wpłynie korzystnie na gleby i zachowanie różnorodności biologicznej, ponieważ stanowią one ostoje i ułatwiają migrację wielu organizmów, które w nieróżnorodnym krajobrazie rolniczym nie mogłyby bytować. Stanowią cenny element krajobrazowy i biotyczny.

W ramach planowanych działań prowadzone będzie zagospodarowanie terenów zdegradowanych. Rekultywacja terenów zdegradowanych pozwala przywrócić teren do produkcji rolniczej, wodnej, leśnej, na cele rekreacyjne. Będzie się dążyć do rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych. Szczególnie korzystne jest ponowne zagospodarowanie terenów zdegradowanych na cele gospodarcze i magazynowe, ponieważ w ten sposób nie jest potrzebne przeznaczanie terenów rolnych czy leśnych na tę działalność. Działania rekultywacyjne będą prowadzone w kierunku najbardziej optymalnym dla środowiska.

Podczas działań inwestycyjnych będzie się oszczędnie gospodarować powierzchnią ziemi. Planowane działania zmierzają do zmniejszenia ilości składowanych odpadów, a więc ochrony powierzchni ziemi.

6.9. Gospodarka odpadami

Planowane działania i zadania zmierzają do zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów, a wytworzone odpady planuje się głównie odzyskiwać, ostatecznie unieszkodliwiać, zmierzając do metody termicznej. Zarówno odzysk jak i unieszkodliwianie odpadów będzie prowadzone zgodnie z wymogami ochrony środowiska, zastosowaniem najlepszych dostępnych technik. Wszystkie planowane działania potencjalnie korzystnie wpłyną na takie elementy środowiska, jak: zasoby przyrody, w tym faunę i florę, bioróżnorodność, poprawią krajobraz, jakość wód, powietrza, będą dotrzymane standardy jakości gleb. Planowane działania będą przeciwdziałały zmianom klimatu, lepszy będzie stan zasobów kulturowych, zasobów surowców (odzysk surowców).

6.10. Ludzie, kształtowanie postaw ekologicznych

Działania związane z edukacją ekologiczną społeczeństwa potencjalnie będą pozytywnie oddziaływać na wszystkie elementy środowiska (zwiększy się wiedza społeczeństwa o środowisku przyrodniczym powiatu, jego zasobach i zagrożeniach, a także konsekwencjach tych zagrożeń). Lepszy dostęp społeczeństwa do informacji o środowisku i jego ochronie spowoduje podejmowanie właściwych decyzji administracyjnych przez wyszkolonych urzędników, obserwowanych przez świadome ekologicznie społeczeństwo.

Świadomi ekologicznie pracownicy firm, działalności gospodarczych będą tak prowadzić procesy technologiczne, usługi, aby jak najmniej zanieczyszczać środowisko i oszczędzać jego zasoby. Społeczeństwo powiatu będzie świadome, że jakość życia będzie uzależniona od stanu środowiska i ich postępowania. W efekcie nastąpi poprawa jakości życia mieszkańców. Nastąpi aktywizacja mieszkańców do działań na rzecz środowiska.

W efekcie realizacji projektu Programu nastąpi poprawa stanu środowiska i jakości życia ludzi.

7. Oddziaływanie transgraniczne związane z realizacją projektu Programu

Realizacja projektu Programu nie będzie powodować oddziaływań transgranicznych, ponieważ powiat płocki położony jest w centralnej Polsce. Żadne z planowanych działań na terenie powiatu nie będzie powodować emisji wykraczających poza teren Polski.

8. Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko projektu Programu

Jak wynika z analiz przewidzianych znaczących oddziaływań na środowisko projektu Programu (rozdział 5), przeprowadzona na tym etapie projektowania przedsięwzięć zdecydowana większość zaplanowanych działań i zadań będzie pozytywnie oddziaływać na środowisko na etapie eksploatacji instalacji lub też realizacji zadania pozainwestycyjnego. Szczegółowe propozycje zapobiegania, ograniczania lub kompensacji przyrodniczej będą przedstawiane przed przystąpieniem do realizacji zadań, w procedurze ubieganie się inwestorów o uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (ocena oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia) czy też prac nad sporządzaniem studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (strategiczna ocena oddziaływania na środowisko).

Szczególne zwrócenie uwagi na zapobieganie, ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko planowanych przedsięwzięć czy kompensacji przyrodniczej wymagają działania związane z:

- budową, rozbudową przedsięwzięć liniowych ujętych w projekcie Programu (dróg, wodociągów, kanalizacji),
- przeznaczaniem gruntów na cele budowlane, mieszkaniowe, rekreacyjne, drogowe, przemysłowe, różne działalności gospodarcze,
- pozyskiwaniem kopalin,
- budową urządzeń melioracji wodnych, ich przebudową, modernizacją,

- budową zbiorników retencyjnych,
- budową odnawialnych źródeł energii, a zwłaszcza elektrowni wiatrowych, odbudową piętrzeń na rzekach, budową małych elektrowni wodnych, upraw roślin energetycznych dla produkcji biomasy,
- wszelkie działania związane z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, rekultywacją jezior,
- przeznaczeniem lasów, gruntów rolnych na cele budownictwa,
- budową zintegrowanego systemu gospodarowania odpadami w Regionie Płockim (ograniczenie uciążliwości odorowej składowisk, kompostowni, punktów selektywnej zbiórki odpadów).

Ograniczenie uciążliwości, kompensacja przyrodnicza wpisana do decyzji administracyjnych odpowiednich organów administracji publicznej winna być wyegzekwowana od adresatów decyzji (np. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach). Ograniczanie uciążliwości, zapobiegania degradacji środowiska, kompensacja przyrodnicza winny być szczegółowo uwzględniane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz prognozach oddziaływania na środowisko dla tych dokumentów.

9. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie Programu

Projekt Programu uwzględnia kompetencje powiatu, gmin, innych organów administracji publicznej. W harmonogramie przewidziano w większości działania, częściowo zadania, do realizacji przyjętych celów. Dlatego trudno określić rozwiązania alternatywne dla wskazanych działań i zadań. Jak wykazano to wyżej (punkt 5 Prognozy) realizacja zapisanych działań i zadań generalnie pozytywnie wpłynie na stan środowiska, ludzi i zabytki. Zaproponowane działania i zadania służą realizacji przyjętych przez powiat celów, które wynikają z diagnozy stanu środowiska. Rozwiązania alternatywne muszą się pojawić podczas realizacji konkretnych działań i zadań – ich realizatorzy wówczas wskażą warianty: racjonalny i najbardziej korzystny dla środowiska, zarówno w aspekcie organizacyjnym, lokalizacyjnym, jak i rozwiązań technologicznych, proponowanych urządzeń.

Analizując zaproponowane działania i zadania nasuwają się wątpliwości w realność, możliwość realizacji niektórych działań i zadań w warunkach powiatu płockiego, istniejącego prawa i kompetencji organów administracji publicznej (np. budowa struktury Płockiego Regionalnego Obszaru Gospodarowania Odpadami), włączenie obiektów do centralnych systemów ciepłowniczych, budowa obwodnic wokół miast w latach 2011-2015,

kształtowanie ładu inwestycyjnego w gminach w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego).

10. Metody analizy realizacji ustaleń projektu Programu

Realizacja ustaleń projektu Programu uzależniana jest od wielu czynników, w tym głównie od zaangażowania realizatorów działań i zadań w ich wdrażanie, współpracy wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za ochronę środowiska i wielkości środków przeznaczonych na realizację zadań, włączania się mieszkańców powiatu w realizację Programu.

Zgodnie z Prawem ochrony środowiska raporty z realizacji Programu ochrony środowiska będą przedstawiane Radzie Powiatu co 2 lata.

Potrzebne jest monitorowanie przyjętych celów, działań i zadań. Dla prawidłowej oceny skutków realizacji Programu należy ocenić, jakie uzyska się efekty ekologiczne i rzeczowe. Proponuje się oceny dokonać po czterech latach realizacji Programu. W celu przeprowadzenia tej oceny należy przyjąć system mierników, które podzielić można na 3 grupy: ekonomiczne, ekologiczne i społeczne.

Mierniki ekonomiczne związane są z procesem finansowania działań przy założeniu, że punktem odniesienia są określone efekty ekologiczne, określane jako:

- łączny i jednostkowy koszt uzyskania efektu ekologicznego,
- koszty uzyskania efektu ekologicznego w okresie eksploatacji,
- trwałość efektu ekologicznego,
- nakłady powiatu na ochronę środowiska,
- opłaty za korzystanie ze środowiska,
- kary za degradację środowiska.

Mierniki ekologiczne określają stan środowiska, stopień zmian w nim zachodzących, np. zmian:

- jakości wód powierzchniowych i podziemnych, wody do picia w odniesieniu do obowiązujących standardów,
- jakości gleb, stopnia ich degradacji, powierzchni obszarów zdegradowanych,
- jakości powietrza, wielkości emisji substancji do powietrza,
- poziomu hałasu i pól elektromagnetycznych w środowisku,
- lesistości, renaturyzacji obszarów leśnych, zdrowotności lasów, zapasu i przyrostu masy drzewnej,
- % obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody, zmian w obrębie gatunków i siedlisk,

- ilości pobranej wody, istniejących zasobów wód,
- ilości odprowadzonych ścieków, ładunki w ściekach odprowadzonych do środowiska,
- ilości wytworzonych /mieszkańca/rok odpadów oraz ilości odzyskanych /mieszkańca/rok odpadów,
- ilości unieszkodliwionych/mieszkańca/rok odpadów,
- % mieszkańców objętych zwodociągowaniem, skanalizowaniem, zbiórka odpadów, w tym selektywna.

Mierniki społeczne, to:

- mierniki określające skutki zdrowotne zmian w środowisku (zachorowalność, umieralność mieszkańców),
- udział społeczeństwa w działaniach związanych z ochroną środowiska,
- ilość gremiów społecznych wypowiadających się w sprawach ochrony środowiska (organizacji społecznych, indywidualnych mieszkańców),
- aktywność władz powiatu na rzecz ochrony środowiska,
- poziom świadomości ekologicznej mieszkańców, zakres i efekty działań edukacyjnych,
- współpraca powiatu z pozarządowymi organizacjami ekologicznymi na rzecz ochrony środowiska.

Władze powiatu powinny zdecydować o tym, które z w/w mierników wykorzystane będą przy ocenie stopnia realizacji Programu.

10. Wnioski

Prognoza oddziaływania na środowisko wykonana dla projektu Programu ochrony środowiska w powiecie plockim na lata 2011-2015 nie wskazała na występowanie znaczących zagrożeń dla środowiska. Przyjęcie do realizacji na etapie planowania konkretnych przedsięwzięć - rozwiązań zapobiegających i ograniczających oddziaływanie na środowisko wyeliminuje, bądź ograniczy ewentualne konflikty środowiskowe i społeczne.

W rozdziale 5 szczegółowo określono interakcje między poszczególnymi elementami środowiska a planowanymi działaniami Programu. W rozdziale 6 zdiagnozowano stan środowiska po zrealizowaniu działań i zadań Programu, wskazując w rozdziale 8 na możliwości zapobiegania, ograniczania lub kompensacji przyrodniczej grup zadań, działań ujętych w Programie.

Program jest dokumentem ogólnym, planistycznym, nie stanowi prawa miejscowego. Analiza wpływu realizacji zadań Programu pozwoliła wskazać na zasadniczą grupę działań o potencjalnym znaczącym oddziaływaniu na środowisko. Pozytywne oddziaływania Programu na środowisko zdecydowanie

przeważają nad negatywnymi. Potencjalne negatywne krótkoterminowe oddziaływania na zasoby środowiska i jego jakość mogą być związane z fazą realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych, zwłaszcza dotyczących inwestycji:

- budowy przyłączy kanalizacyjnych, sieci kanalizacyjnych, wodociągowych, oczyszczalni ścieków, składowisk odpadów, elektrowni wodnych, działalności gospodarczych,
- przebudowy dróg, budowy obwodnic miast i wsi,
- usprawnienia gospodarki odpadami.

Jako długoterminowe oddziaływania zidentyfikowano m.in.:

- wycinkę drzew z poboczy dróg w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu, przebudowy dróg (przerwanie ciągów ekologicznych),
- funkcjonowania systemów ochrony przeciwpowodziowej (nieodwracalne zmiany w krajobrazie, zmiany reżimu wodnego i stosunków wodnych, przerwanie szlaków migracji),
- korzystanie ze źródeł energii odnawialnej (energia wiatrowa - zmiany w krajobrazie, energia wodna - przerwanie ciągów biocenotycznych, przerwanie szlaków migracji)

Ważne są organizacyjne i administracyjne działania związane z wydawaniem decyzji środowiskowych, pozwoleń na budowę, pozwoleń emisyjnych itp. Na etapie administracyjnym planuje się opracować niezbędną dokumentację stwierdzającą słuszność planowanej inwestycji i potencjalne oddziaływanie jej na środowisko (karty informacyjne przedsięwzięć, raporty o oddziaływaniu na środowisko). Dla większości przedsięwzięć przewidywanych do realizacji w Programie bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie lokalne i krótkotrwałe. Oddziaływania te mogą być także znacznie ograniczone poprzez wybór odpowiedniej lokalizacji, właściwą realizację oraz dobór najlepszych dostępnych technologii. W przypadku realizacji zaplanowanych inwestycji na terenach cennych przyrodniczo, należy szczegółowo rozważyć wszystkie oddziaływania, wariantować lokalizację.

Realizacja żadnego z proponowanych priorytetów nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania. Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydawania decyzji środowiskowych. Zaniechanie realizacji zaplanowanych zadań doprowadzić może do pogorszenia stanu środowiska, zniszczenia jego zasobów i pogorszenia jakości życia mieszkańców.

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich działań Programu pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa

przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużywania zasobów środowiskowych.

11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Zarząd Powiatu w Płocku zgodnie z art. 17 ustawy Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zmianami) przygotowuje projekt „Programu ochrony środowiska w powiecie płockim na lata 2011-2015” w celu przedłożenia go do uchwalenia przez Radę Powiatu w Płocku. Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zmianami) nakłada obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Programu, tj. przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji Programu, obejmującego:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w programie z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie (RDOŚ) i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Warszawie (PWIS),
- sporządzenie prognozy,
- uzyskanie opinii RDOŚ, PWIS, Zarządu Województwa Mazowieckiego,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Zarząd Powiatu w Płocku przedstawi projekt Programu do uchwalenia Radzie Powiatu w Płocku, biorąc pod uwagę ustalenia prognozy, opinie RDOŚ, PWIS, Zarządu Województwa Mazowieckiego oraz wnioski i uwagi społeczeństwa.

Głównym celem prognozy jest ocena:

- stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska w projekcie Programu,
- potencjalnych skutków środowiskowych wdrażania zapisów projektu Programu,
- wskazania ewentualnych negatywnych skutków realizacji Programu, minimalizacji ich, a także wskazanie pozytywnych efektów realizacji Programu.

Zakres Prognozy projektu Programu obejmuje uzgodnienia RDOŚ i PWIS oraz ustalenia art. 51 ust 2 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Autor prognozy wykorzystał wiedzę i doświadczenie z prac nad opracowaniem podobnych dokumentów,

rozwiązywaniem trudnych problemów ekologicznych powiatu plockiego, woj. mazowieckiego i Polski. Analizowano bogate materiały dotyczące:

- polityk ekologicznych Organizacji Narodów Zjednoczonych, Unii Europejskiej, Polski,
- dyrektyw Unii Europejskiej, prawa polskiego, konwencji międzynarodowych ratyfikowanych przez Polskę,
- Strategię Rozwoju Kraju na lata 2007-2015, Narodową Strategię Edukacji Ekologicznej,
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami,
- dokumenty związane z planowaniem przestrzennym województwa mazowieckiego i gmin powiatu plockiego,
- stan środowiska w województwie mazowieckim
- strategiczne dokumenty planistyczne w zakresie ochrony środowiska, gospodarki odpadami, rozwoju województwa mazowieckiego, powiatu plockiego, gmin.

Autor Prognozy przeanalizował sytuację ekorozwojową powiatu plockiego, sąsiednich powiatów, zapisy w projekcie Programu. Analizie poddano aktualny stan środowiska, gospodarowania odpadami oraz proponowane kierunki działań w powiecie w celu osiągnięcia celu strategicznego „Poprawa stanu środowiska przyrodniczego i ochrona jego zasobów”, czterech celów głównych oraz celów szczegółowych, zdefiniowanych, jak niżej:

Cel nadrzędny wynikający ze Strategii rozwoju powiatu plockiego	Cele główne	Cele szczegółowe
Poprawa stanu środowiska przyrodniczego i ochrona jego zasobów	1. Ograniczenie emisji substancji i energii	1. Doskonalenie gospodarki odpadami 2. Ochrona powietrza 3. Ochrona przed hałasem 4. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi 5. Rozwój inwestycji służących ochronie środowiska 6. Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego
	2. Ochrona zasobów naturalnych	1. Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu 2. Ochrona zasobów wodnych 3. Ochrona powierzchni ziemi 4. Ochrona zasobów surowców naturalnych

	3. Rozwój energetyki odnawialnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój produkcji energii słonecznej 2. Rozwój produkcji energii z biomasy 3. Rozwój produkcji energii wodnej 4. Rozwój produkcji energii wiatrowej 5. Rozwój produkcji energii za pomocą pomp ciepła 6. Rozwój energetyki geotermalnej
	4. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie efektywności edukacji ekologicznej społeczeństwa 2. Zwiększenie dostępu społeczeństwa do informacji o środowisku 3. Wzrost aktywności społecznej w sprawach ochrony środowiska

Analiza stanu środowiska w powiecie plockim wykazała, iż mimo podejmowanych licznych przedsięwzięć proekologicznych, nadal niezadowalający jest stan środowiska jednego z największych powiatów na Mazowszu. Klimat Rejonu Środkowopolskiego cechuje średnia temperatura powietrza 7,9 °C, w grudniu (-5,7 °C), w lipcu 18,7 °C. Przeważają wiatry z kierunku zachodniego, długość okresu wegetacyjnego ok. 220 dni, roczne sumy opadów 500-530 mm, parowanie terenowe 500 mm. Powietrze średnio zanieczyszczone. Stężenia zanieczyszczeń energetycznych w powietrzu wynoszą: NO₂ - 20µg/m³, SO₂ - 9,0 µg/m³, pył zawieszony – 27 µg/m³, CO – 600 µg/m³.

Zgodnie z danymi WIOŚ teren powiatu zaliczony do klasy A w zakresie wszystkich zanieczyszczeń (nie występują przekroczenia wartości normatywnych). Występują, podobnie jak w całym województwie, przekroczenia poziomu docelowego ozonu oraz benzoαpirenu. Problemem są uciążliwości odorowe.

W powiecie występują wystarczające zasoby wód podziemnych (zasoby dyspozycyjne 147260 m³/dobę), głównie czwartorzędowych, zagrożonych zanieczyszczeniem ze względu na brak wystarczającego poziomu izolacyjnego oraz III rzędowe – wysokiej jakości - Ic, Ia, Ib.

Wody powierzchniowe (Wisła i jej dopływy, jeziora) zajmują powierzchnię 6866 ha (3,8% powierzchni powiatu), a ich stan ogólny jest zły. Na uwagę zasługują największy powierzchniowo w Polsce Zbiornik Włocławski, Zbiornik Soczewka oraz liczne jeziora (w tym największe na Mazowszu Jezioro Zdwojskie) bardzo podatne na degradację.

45 % powierzchni powiatu jest objęte różnymi formami ochrony przyrody (2 parki krajobrazowe: GWPK i BPK, 15 rezerwatów przyrody, 3 obszary chronionego krajobrazu, 7 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych,

1 ustanowiony obszar Natura 2000 (OSO) i 4 projektowane (SOO) zgłoszone do Komisji Europejskiej, 90 użytków ekologicznych, 187 pomników przyrody). Osobliwością powiatu są rośliny i zwierzęta chronione znajdujące się w „Czerwonej księdze ginących gatunków”. Lasy zajmują 31244 ha (17,4% powierzchni powiatu). Skromne są zasoby surowcowe powiatu. Stanowią je żwiry, piaski, ropy i torfy.

Ocena stanu środowiska na terenie powiatu plockiego wskazała problemy ekologiczne w zakresie:

- utrzymania w dobrym stanie istniejących zasobów przyrody i krajobrazu,
- niskiej lesistości powiatu,
- ochrony istniejących zasobów wód i poprawy ich jakości,
- poprawy jakości powietrza, spowodowane emisją zanieczyszczeń komunikacyjnych i odorów,
- uciążliwości hałasu komunikacyjnego dla terenów chronionych przy drogach krajowych, wojewódzkich,
- uciążliwości pól elektromagnetycznych,
- występowanie ruchów masowych ziemi oraz znacznej powierzchni terenów zdegradowanych,
- bardzo dużego zagrożenie powodziowe terenów nadwiślańskich, zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi, wypadkami drogowymi,
- braku zintegrowanego systemu gospodarki odpadami, głównie komunalnymi,
- niskiego stopnia skanalizowania powiatu,
- niskiego stanu świadomości ekologicznej społeczeństwa,
- rozproszenia kompetencji zarządzania ochroną środowiska.

Wskazane problemy środowiskowe znajdują rozwiązanie w zaproponowanych celach, działaniach Programu.

Analiza celów w projekcie Programu wykazała, że są one zgodne z:

- celami strategicznymi określonymi w:
  - ✓ dokumentach międzynarodowych (Deklaracji z RIO w sprawie środowiska i rozwoju, podpisanych i ratyfikowanych konwencjach),
  - ✓ Szóstym Wspólnotowym Programem Działań na Rzecz Środowiska: Nasza Przyszłość, Nasz wybór,
  - ✓ Polityką ekologiczną państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,
- z celami określonymi w:
  - ✓ Programie Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do 2010r.,
  - ✓ Strategii rozwoju powiatu plockiego do 2015r.

Wymienione wyżej problemy znajdują rozwiązanie w zaproponowanych w projekcie Programu działaniach i zadaniach.

W pkt. 5 Prognozy przeanalizowano możliwy wpływ zaprojektowanych w projekcie Programu działań i zadań na elementy środowiska: obszary Natura 2000, bioróżnorodność, ludzi, rośliny, zwierzęta, wody, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zabytki, zasoby surowcowe, dobra materialne. Analizy dokonano pod kątem oddziaływania na środowisko przedsięwzięć w czasie eksploatacji zakładając, że uciążliwości występujące podczas budowy są krótkotrwałe, mają charakter przejściowy (choć niektóre z nich mogą mieć znaczące oddziaływanie). Pozytywne oddziaływania planowanych działań i zadań przeważają nad negatywnymi. Negatywne oddziaływanie na niektóre elementy środowiska może wystąpić w przypadku eksploatacji:

- dróg (emisja zanieczyszczeń i hałasu, zniszczenie drzew, bioróżnorodności),
- elektrowni wiatrowych (uciążliwości akustyczne dla ludzi, zagrożenie dla ptaków, nietoperzy), wodnych (zmiana reżimu wodnego, stosunków wodnych),
- eksploatacji kopalni (degradacja powierzchni ziemi, zniszczenie bioróżnorodności, zużycie surowców),
- zabezpieczeń przeciwpowodziowych, budowli hydrotechnicznych (zagrożenia dla obszarów Natura 2000, bioróżnorodności, roślin, ale ważne jest tu bezpieczeństwo ekologiczne mieszkańców),
- eksploatacji składowisk odpadów, kompostowni (uciążliwości odorowe dla ludzi w przypadku braku segregacji odpadów, odzysku biotony).

Realizacja projektu Programu poprawi stan środowiska przyrodniczego powiatu i ochroni jego zasoby. Jeśli działania i zadania Programu nie zostaną zrealizowane, nie nastąpi poprawa jakości środowiska, stan środowiska ulegnie pogorszeniu ze względu na rozwój gospodarczy, społeczny powiatu (zabezpieczenie potrzeb życiowych mieszkańców). Może nastąpić pogorszenie jakości wód, powietrza, degradacja gleb i powierzchni ziemi, zniszczenie żywych zasobów przyrody, krajobrazu, narażenie zdrowia ludzi na ponadnormatywny hałas, promieniowanie elektromagnetyczne, odory.

Realizacja działań projektu Programu nie będzie powodować oddziaływań transgarnicznych.

Większość proponowanych działań w projekcie Programu ma pozytywny wpływ na środowisko i na tym etapie nie ma potrzeby proponować rozwiązań alternatywnych. Analizy wariantów przedsięwzięć będzie się dokonywać na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w procedurze związanej z uzyskaniem decyzji środowiskowych. Program musi

być realizowany, a realizacja monitorowana. Co dwa lata należy sporządzać raport z realizacji Programu. Zaproponowano metody analizy skutków realizacji ustaleń Programu po 4 latach realizacji, przedstawiając trzy grupy mierników:

- ekonomiczne,
- ekologiczne,
- społeczne.

Stwierdza się, że założone kierunki działań i zadania spowodują realizację celów Programu, poprawę jakości środowiska, zachowania zasobów przyrody ożywionej, zasobów surowcowych, dziedzictwa kulturowego, ograniczą problemy i konflikty społeczne. W efekcie mieszkańcy powiatu będą żyć zdrowiej, powiat będą odwiedzać goście, korzystając z bogatych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych.

